From: Griffie
Sent: donderdag 15 juli 2021 09:41:51
To: Info
Cc:
Subject: Graag inboeken FW: Definitieve jaarstukken 2020 GR GGD en VT Haaglanden
Attachments: Definitieve jaarstukken 2020 GGD en VT Haaglanden.zip

---

Van: GR GGD en VT <GR-GGD-VT@denhaag.nl>
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 09:30
Aan: Griffie Algemeen <griffie@denhaag.nl>; griffie@delft.nl; griffie@rijswijk.nl; griffie@leidschendam-voorburg.nl; griffie@middendelfland.nl; griffie@pijnacker-nootdorp.nl; griffie@wassenaar.nl; Griffie <Griffie@GemeenteWestland.nl>; griffie@zoetermeer.nl
CC: Iris du Pon <iris.dupon@denhaag.nl>
Onderwerp: Definitieve jaarstukken 2020 GR GGD en VT Haaglanden

Geachte griffies,

Hierbij ontvangt u ter informatie de definitieve jaarstukken 2020 van de GR GGD en VT Haaglanden.

Met vriendelijke groet,

Wendy Rotteveel
Secretariaat GR GGD en VT Haaglanden

m: 06-29 63 40 84
e: wendy.rotteveel@denhaag.nl
Werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

De disclaimer van toepassing op e-mail van de gemeente Den Haag vindt u op: http://www.denhaag.nl/disclaimer

BEZOEKADRESSEN
GGD Haaglanden
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
T (088) 355 01 00
info@ggdhaaglanden.nl

Veilig Thuis Haaglanden
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

T (070) 346 97 17 /
0800-2000
info@veiligthuishaaglanden.r

Afdeling: Bestuur

Aan de raad van de gemeente

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: GR BR 2021/047
Aantal bijlagen: 5
Datum: 9 juli 2021
Inlichtingen bij: I.L. du Pon
Doorkiesnummer: 06-50181304

Onderwerp: Definitieve jaarstukken 2020
GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Geachte raad,

Op 9 juli 2021 heeft het algemeen bestuur van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden de Jaarstukken 2020, inclusief accountantsverklaring, definitief vastgesteld. U ontvangt deze stukken ter informatie conform artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling.
De jaarstukken 2020 laten een positief resultaat zien voor de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden van totaal €2.082.000 (GGD: €834.000, VT: €1.235.000, GR-ondersteuning: €13.000). Het resultaat wordt conform de spelregels verrekend met de deelnemende gemeenten.
In paragraaf 2.2.1 treft u een overzicht met opvolging van de zienswijzen van uw gemeenteraden.

Goedkeurende verklaring
Bij het verzenden van de voorlopige jaarstukken 2020 hebben wij melding gemaakt van een mogelijk oordeel met beperking door de GR-accountant. Dit had zijn oorsprong in de mogelijke doorwerking van een door de accountant van de uitvoeringsorganisatie (Gemeente Den Haag) afgegeven oordeel met beperking bij de eindverantwoording 2020. Waarbij twee punten die de basis vormen voor het oordeel met beperking betreffende de 'Verrekening Coronakosten met VWS mogelijk € 1 miljoen te hoog (onzekerheid)' en 'Onvoldoende verificatie van prestatielevering Corona-bestedingen € 3.3 miljoen (onzekerheid)' mogelijk konden doorwerken in het oordeel bij de jaarstukken van de GR. Wij kunnen u nu melden dat door aangeleverde aanvullende documentatie inzake de geleverde prestaties m.b.t. de teststraten de onzekerheid t.a.v. dit punt is gereduceerd van € 3,3 miljoen naar € 0,4 miljoen. Het geheel aan onzekerheid m.b.t. de jaarstukken is daarmee teruggebracht tot € 1,4 miljoen, hiermee valt de onzekerheid binnen de goedkeuringstolerantie ad €2,2 miljoen van de GR. Dit heeft tot gevolg dat de accountant een goedkeurende verklaring heeft afgegeven bij de jaarstukken 2020.

Aanbevelingen accountant
De aanbevelingen van de accountant in de controlerapportage zullen wij opvolgen
De accountant heeft in het accountantsverslag bij de jaarrekening aangegeven dat de kwaliteit van de toelichtingen zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. En geeft als aanbeveling mee dat het nu zaak is om een extra stap te maken naar kwalitatief hoogwaardige toelichtingen. Bij het opstellen van de jaarstukken 2021 zal invulling worden gegeven aan deze aanbeveling.
De risico's in de jaarstukken 2020 zijn niet gekwantificeerd, dit daar kwantificering in de begroting 2020 nog niet was doorgevoerd. Nu dit in de begroting 2021 is meegenomen kan invulling worden gegeven aan de aanbeveling van de accountant om in de jaarstukken 2021 de risico's, conform de vereisten uit het financieel statuut gekwantificeerd op te nemen in de paragraaf.

Rechtmatigheidsverantwoording
Vanaf 2022 moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (GR) door een wetswijziging zelf een rechtmatigheidsverklaring afgeven bij de jaarrekening. Voor de jaarrekening van 2021 geven externe accountants nog een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Gemeenten en GR'en zijn zelf verantwoordelijk voor het handhaven van de financiële wet- en regelgeving. Maar vanaf 2022 moeten ze aantonen dat dit ook daadwerkelijk zo is, dat de budgetten inderdaad rechtmatig besteed worden. Het bestuur van de GR moet dan zelf de rechtmatigheidsverklaring opstellen en ondertekenen, dit vormt een aparte paragraaf in de jaarstukken 2022.

Ter voorbereiding hierop zal het bestuur afspraken maken en vast te leggen met de accountant over de onderbouwing door de GR en controle door de accountant van de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast moet het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie inzake de rechtmatigheid vaststellen.

Oordeel rekeningcommissie
Conform artikel 21 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden heeft de Rekeningcommissie een oordeel gegeven over de doelmatigheid van het gevoerde financiële beheer en beleid en het bestuur hierover geadviseerd. De rekeningcommissie heeft een positief oordeel gegeven over de jaarstukken 2020.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden,

B.D. Lugthart
voorzitter

Jaarstukken 2020

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Ter vaststelling in de vergadering van het Algemeen Bestuur dd. 9 juli 2021

AB GR 2021/035

Inhoud

Voorwoord 1
Deel 1: Jaarverslag van de GR 1
Leeswijzer 1
1. Programmaverantwoording 2
1.1 Samenvattend financieel overzicht 2
1.2 Voorstel resultaatbestemming 4
1.3 Programmaverantwoording Regionale GGD-taken 5
1.4 Programmaverantwoording Veilig Thuis 27
1.5 Programmaverantwoording Overhead 35
2. Paragrafen 36
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 36
2.2 Bedrijfsvoering 40
2.3 Meerkosten COVID 19 GGD 42
Deel 2: Jaarrekening van de GR 45
Leeswijzer 45
1. Baten en lasten 46
1.1 Overzicht van baten en lasten 46
1.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken 48
1.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis 58
1.4 Toelichting baten en lasten van GR-ondersteuning en overhead 60
1.5 Overige toelichtingen op baten en lasten 63
2. Balans 65
2.1 Balans per 31 december 2020 66
2.2 Toelichting op de balans 67
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 69
2.4 Gebeurtenissen na balansdatum 70
3. Bijlagen bij de jaarrekening 71
3.1 Eindafrekeningen 71
3.2 Overzichten conform Financieel Statuut 75
3.3 Overzichten taakvelden conform BBV 76
3.4 Controleverklaring 77
Deel 3 Besluit 78

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). De negen deelnemende gemeenten zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Conform het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* bestaan de jaarstukken uit twee delen die zelfstandig leesbaar zijn: het jaarverslag en de jaarrekening.

In deel 1, de Programmaverantwoording, wordt inhoudelijk verantwoording gegeven van de activiteiten en resultaten in het programma Regionale GGD-taken, het programma Veilig Thuis en het programma Overhead.

In deel 2, de Jaarrekening, worden de financiële resultaten en de financiële positie van de GR nader toegelicht.

In deel 3 volgt de besluitvorming over en naar aanleiding van de jaarstukken.

Deel 1: Jaarverslag van de GR

Leeswijzer

Het Jaarverslag 2020 bestaat uit twee delen:
- Hoofdstuk 1: De Programmaverantwoording
- Hoofdstuk 2: De Paragrafen

De Programmaverantwoording begint met een samenvatting (1.1) waarin ook stilgestaan wordt bij enkele belangrijke gebeurtenissen na balansdatum. In de volgende paragraaf (1.2) is het voorstel van de resultaatbestemming opgenomen. De Programmaverantwoording gaat vervolgens in op de te onderscheiden programma's: het programma Regionale GGD-taken (1.3) en het programma Veilig Thuis (1.4). De Programmaverantwoording zet per programma uiteen:
- Welke doelen zijn bereikt
- Wat daarvoor is gedaan
- Wat dat heeft gekost

Het programma Overhead (1.5) is in deze jaarstukken voor het eerst opgenomen en bevat een beleidsindicator inzake de overhead.
Wie dieper financieel inzicht wil kan daarvoor de Jaarrekening 2020 raadplegen.

Na de Programmaverantwoording zijn de Paragrafen opgenomen. In de paragrafen in de begroting werden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden gaat het om de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing (2.1) en Bedrijfsvoering (2.2). In het jaarverslag wordt daarover verantwoord. In de paragraaf Bedrijfsvoering is tevens een stand van zaken opgenomen van de zienswijzen die gemeenteraden gaven over de begroting.
Op aangeven van het ministerie van VWS is er voor de verantwoording van de meerkosten bij de GGD ten gevolge van COVID 19 in het jaarverslag een specifieke paragraaf opgenomen.
Het betreft de paragraaf: Meerkosten COVID-19 GGD (2.3).

1. Programmaverantwoording

1.1 Samenvattend financieel overzicht

Het totale overzicht van baten en lasten van de GR is als volgt:

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Primaire begroting	Actuele begroting	Realisatie 2020	Verschil
Programma Regionale GGD-taken				
Baten reguliere Regionale GGD-taken	18.650	21.298	18.821	-2.477
Lasten reguliere Regionale GGD-taken	-14.464	-16.387	-13.273	3.114
Saldo reguliere Regionale GGD-taken	4.186	4.911	5.548	637
Baten Programma Corona	0	65.894	36.704	-29.190
Lasten Programma Corona	0	-62.695	-35.957	26.738
Saldo Programma Corona	0	3.199	747	-2.452
Onvoorziene baten	0	0	122	122
Onvoorziene lasten	0	0	-130	-130
Saldo onvoorzien	0	0	-8	-8
Totaal saldo baten en lasten	4.186	8.110	6.287	-1.823
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	0	0	0
Totaal programma Regionale GGD-taken	**4.186**	**8.110**	**6.287**	**-1.823**
Programma Veilig Thuis				
Baten	14.733	17.542	17.542	0
Lasten	-10.491	-12.337	-11.445	892
Totaal saldo	4.242	5.205	6.097	892
Onvoorziene baten	0	0	0	0
Onvoorziene lasten	0	0	-318	-318
Totaal onvoorzien	0	0	-318	-318
Totaal saldo baten en lasten	4.242	5.205	5.778	573
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	318	318	0
Totaal programma Veilig Thuis	**4.242**	**5.523**	**6.097**	**574**
Programma Overhead				
Baten GR-ondersteuning	0	350	350	0
Lasten GR-ondersteuning	0	-350	-337	13
Lasten reguliere Regionale GGD-taken	-4.185	-4.911	-4.706	205
Lasten Programma Corona	0	-3.199	-747	2.452
Lasten Veilig Thuis	-4.242	-4.719	-4.862	-143
Totaal programma Overhead	**-8.427**	**-12.829**	**-10.302**	**2.527**
Recapitulatie				
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	1	0	834	834
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	0	804	1.235	431
Totaal resultaat GR-ondersteuning	0	0	13	13
Totaal GR GGD en Veilig Thuis	**1**	**804**	**2.082**	**1.278**

Specificatie van het resultaat

Baten Regionale GGD-taken	55.647	
Lasten Regionale GGD-taken (programma incl. onvoorzien + overhead)	-54.813	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		**834**
Baten Veilig Thuis	17.542	
Lasten Veilig Thuis (programma incl. onvoorzien + overhead)	-16.626	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		**916**
Saldo financiële baten en lasten i.c. onttrekking reserve Veilig Thuis		**318**
Baten GR-ondersteuning	350	
Lasten GR-ondersteuning	-337	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening GR-ondersteuning		**13**
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis voor bestemming		**2.082**

Specificatie Resultaten uit gewone bedrijfsuitoefening

Afrekening Toezicht op de Kinderopvang (teruggave voorschot)	952	
Afrekening Taken Wet op de Lijkbezorging (bijbetaling)	-38	
BTW op bijbetaling Taken Wet op de Lijkbezorging (Onvoorzien)	-8	
Afrekening compensabele BTW	-172	
Verrekening epidemiologie	100	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		**834**
Afrekening Meldingen (structurele formatie)	-5	
Afrekening Meldingen (flexibele inzet)	897	
Afrekening compensabele BTW	-143	
Aanvullende DUVO-middelen radarfunctie en meldcode	486	
Afrekening Voorbereiding + implementatie aangescherpte meldcode '19	-318	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		**916**
Afrekening salaris GR-ondersteuning	-14	
Afrekening onderzoek samenspel GR/UO en evaluatie GR	20	
Afrekening diversen	7	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening GR-ondersteuning		**13**

1.2 Voorstel resultaatbestemming

De in het AB van 8 april voorgestelde resultaatbestemming wordt hieronder voor de te onderscheiden onderdelen GGD, Veilig Thuis en GR-ondersteuning weergegeven.

Het resultaat van de GGD ad €834.000 wordt als volgt bestemd:

Conform de spelregels uit het financieel statuut vinden m.b.t. tot het resultaat bij de GGD de volgende afrekeningen plaats:

- Toezicht kinderopvang ad €952.000 (teruggave voorschot aan deelnemers)
- Afrekening Taken Wet op de lijkbezorging ad - €38.000 (bijbetaling door deelnemers)
- BTW op bijbetaling Taken Wet op de lijkbezorging ad - €8.000 (bijbetaling door deelnemers)
- Afrekening compensabele BTW ad – €172.000 (bijbetaling door deelnemers)

Voor het resterende deel van het resultaat bij GGD wordt door het AB een verrekening voorgesteld inzake Epidemiologie ad € 100.000. In 2020 zijn in het kader van de vierjaarlijkse gezondheidsmeter incidenteel middelen toegekend voor de taak epidemiologie. Vanwege de bestrijding van de coronapandemie heeft de GGD niet alle activiteiten in het kader van de gezondheidsmeter kunnen uitvoeren. Deze activiteiten gaat de GGD in 2021 alsnog uitvoeren. Bij de eindafrekening 2020 is reeds vastgesteld dat het incidenteel overgebleven budget € 100.000 dient te worden verrekend met de GR en dit budget via de GR is over te hevelen naar de begroting van 2021.

Het resultaat van Veilig Thuis ad € 916.000 wordt als volgt bestemd:

Conform de spelregels uit het financieel statuut en de afspraken gemaakt bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 vinden m.b.t. tot het resultaat bij de Veilig Thuis de volgende afrekeningen plaats:

- Afrekening meldingen (structurele formatie) ad -€ 5.000 (bijbetaling door deelnemers)
- Afrekening meldingen (flexibele inzet) ad € 897.000 (teruggave voorschot aan deelnemers)
- Afrekening compensabele BTW ad– € 143.000 (bijbetaling door deelnemers)
- Afrekening te kort 2019 ad - € 318.000 vanuit de reserve Veilig Thuis

Het overige deel van het resultaat bij Veilig Thuis ad € 486.000 is gerelateerd aan DUVO-middelen die bij de eerste begrotings-wijziging 2020 aanvullend aan de GR zijn verstrekt i.v.m. de radarfunctie en de meldcode. Voor dit deel van het resultaat bij Veilig Thuis stelt het AB voor om het in te zetten voor het vormen van een bestemmingsreserve met een gelijk oormerk namelijk voor inzet i.v.m. de radarfunctie en de meldcode.

Het resultaat van de GR-ondersteuning wordt als volgt bestemd:

Het resultaat van € 13.000, behaald op de bedrijfsuitvoering bij de GR-ondersteuning, zal op basis van het inwonertal worden verdeeld en terugvloeien naar de deelnemers.

1.3 Programmaverantwoording Regionale GGD-taken

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de regionale GGD-taken. Net als de begroting zijn deze taken geordend naar de vijf pijlers en bevat per taak de onderdelen 'wat hebben we bereikt', 'wat hebben we daarvoor gedaan' en 'wat hebben we daarbij ingezet'. Bij iedere taak zijn, waar mogelijk, realisatiecijfers opgenomen afgezet tegen de prognose voor 2020. Naast de verantwoording over de reguliere taken wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de bestrijding van het coronavirus vanuit het programma Corona.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen gemeenten, variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. Met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. De verwachting is dat de bevolking in de komende jaren groeit, wat bijvoorbeeld leidt tot verdichting van de gebouwde omgeving.

In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling staat GGD Haaglanden voor betrouwbare publieke gezondheid.

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Naast de WPG zijn ook aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet Kinderopvang, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG).

Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren

Epidemiologie

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft op gemeentelijk niveau de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden inzichtelijk gemaakt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Binnen deze taak heeft een groot deel van het jaar de focus gelegen op werkzaamheden die verband houden met de coronacrisis. Zo is:

- een grootschalig panelonderzoek uitgevoerd naar de invloed van het coronavirus op het gedrag en op de sociale en mentale gezondheid van inwoners (in samenwerking met GGD-GHOR Nederland en het RIVM). Regionale en gemeentelijke resultaten hiervan zijn gepresenteerd in meerdere factsheets en online op de Gezondheidsmonitor

- een nieuwe pagina in de Gezondheidsmonitor Haaglanden met actuele informatie en (landelijke en regionale) cijfers over het coronavirus gemaakt en is in de loop van het jaar verrijkt met data vanuit het corona-panelonderzoek en cijfers van overige onderzoeken naar het coronavirus. Daarnaast is het Coronadashboard toegankelijk gemaakt. Waar aantallen het toelaten, zijn gegevens uit het panelonderzoek per gemeente gepubliceerd
- gezorgd voor wekelijks regionaal inzicht in het aantal nieuwe besmettingsgevallen en het aantal sterfgevallen, ook op gemeenteniveau. Deze informatie wordt ook gepubliceerd op het Coronadashboard. Daarnaast zijn vanuit deze taak vragen van het Regionaal Beleidsteam, het Algemeen Bestuur, gemeenteraden, gemeenteambtenaren, verschillende ketenpartners, zorginstellingen en interne vragen beantwoord. Zo is er ook (panel)onderzoek naar de opvolging van gedragsmaatregelen en het welbevinden van inwoners in Haaglanden uitgevoerd
- in oktober, met incidentele financiering vanuit het rijk, de capaciteit verhoogd. Hierdoor wordt meer gedetailleerde informatie en onderzoek geleverd. Dit zijn bijvoorbeeld wijkcijfers en onderzoek onder doelgroepen die niet goed vertegenwoordigd zijn in het landelijke panelonderzoek

Naast bovenstaande activiteiten hebben ook verschillende reguliere werkzaamheden doorgang gevonden. Zo is:

- de landelijke Gezondheidsmeter 2020 onder volwassenen en ouderen uitgevoerd
- in het kader van de Gezondheidsmeter 2020 een pilot voorbereid om inzicht te krijgen in de mate van overeenkomst tussen gerapporteerde en gemeten mate van lichamelijke activiteit en in de relatie tussen (in)activiteit en een aantal gezondheidsmaten
- de analyse uitgevoerd en rapportage opgesteld in het kader van de Jongeren Peiling 2019. De eerste resultaten zijn in de online Gezondheidsmonitor Haaglanden gepubliceerd

Indicator	Prognose 2020 bij vaststelling begroting	Resultaat 2020
Taak 1: Gemeentelijk gezondheidsinzicht	Update Gezondheidsmonitor Haaglanden met gemeentelijk gezondheidsinzicht Rapportage landelijke jeugdmonitor 2019 (enquête) Uitvoering landelijke Gezondheidsmeter Volwassenen en ouderen 2020	De Gezondheidsmonitor Haaglanden is meerdere keren geactualiseerd en ook zijn nieuw onderwerpen toegevoegd Resultaten landelijke jeugdmonitor 2019 zijn in de Gezondheidsmonitor gepubliceerd. De landelijke Gezondheidsmeter V&O 2020 is in het najaar 2020 uitgevoerd.
Taak 2: Epidemiologische adviezen	Inzet van 1,35 fte voor opstellen van minimaal 40 gemeentelijk adviezen en 30 adviezen voor samenwerkingspartners	Er is veelvuldig geadviseerd, met name over corona-gerelateerde onderwerpen.
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	○ 10 publicaties (rapport, factsheet, artikel) ○ 10 gemeentelijke presentaties ○ 3 epidemiologische bulletins	○ 5 presentaties (3 op papier) ○ 17 factsheets ○ 1 rapportage (panelonderzoek) ○ 1 artikel ○ 3 epidemiologische bulletins

Indicator	Prognose 2020 bij vaststelling begroting	Resultaat 2020
Onderzoeksprojecten (voorstellen en uitgevoerde projecten)	○ 12 uitgevoerde onderzoeksprojecten, waarvan 8 uitmondend in publicatie ○ 8 onderzoeksvoorstellen waarvan 5 uitmondend in onderzoeksproject	○ 6 (deels) uitgevoerde onderzoeksprojecten uitmondend in publicatie ○ 1 onderzoeksvoorstel uitmondend in een onderzoeksproject (pilot beweegmeters) ○ Grootschalig panelonderzoek naar de invloed van het coronavirus op het gedrag en op de sociale en mentale gezondheid van inwoners

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Epidemiologie	€ 952.000

Gezondheidsbevordering

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft gemeenten geadviseerd en ondersteund in de uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid, dit gebeurde in samenwerking met de verschillende partners in het veld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In januari is in de hele regio ingezet op de IkPas campagne
- Gemeenten zijn geadviseerd en ondersteund bij de implementatie van De Rookvrije Generatie
- Gemeenten en partners zijn geadviseerd over thema's als gezonde kinderopvang, gezond mediagedrag, positieve gezondheid (Delft), relaties & seksualiteit en ouderengezondheidsbeleid (Zoetermeer), Week van de gezonde leefstijl (Pijnacker-Nootdorp), Eenzaamheid, mediawijsheid (Westland), Jeugd en genotmiddelen (Leidschendam-Voorburg)

Verder zijn gemeenten ondersteund bij verschillende plannen en uitvoeringsprogramma's. Zo heeft de GGD:

- in alle gemeenten meegewerkt aan het vormgeven van de lokale sportakkoorden en lokale preventieakkoorden en deze ook meegetekend
- in de stuurgroep van de Haagse Diabetes Challenge en Gezond en Gelukkig Den Haag geparticipeerd
- meegewerkt we aan een project Digitale Inclusie (Den Haag)

Bovenstaande activiteiten vonden plaats naast de corona gerelateerde inzet vanuit deze taak. Vanwege de uitbraak van het coronavirus en de gevolgen voor de gezondheid waren er meer vragen over gezondheidsbevordering. Daarnaast heeft de GGD extra ingezet op gezondheidsbevordering gericht op de doelgroepen voor wie de coronacrisis extra impact heeft. Zo is geschikte voorlichting over de coronamaatregelen voor laaggeletterden, anderstaligen en mensen met een licht verstandelijke beperking verspreid onder sleutelpersonen, netwerkpartners en religieuze organisaties. Ook is een digitale nieuwsbrief Een Gezonde Leefstijl met als thema 'special heropening scholen PO' is uitgebracht. Deze special bevatte relevante informatie en links over de uitdagingen waar scholen voor staan (interpretatie maatregelen, rol JGZ en adviesrol GGD). Ook is er een informatiebrief voor studenten aangeboden met daarin links, deurposters en informatiefilmpjes over psychisch welbevinden en het belang van toepassing van de coronamaatregelen.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Gezondheidsbevordering	€ 1.040.000

Beleidsadvisering

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft op strategisch niveau gemeenten, het bestuur van de GR GGD en VEILIG THUIS Haaglanden, de directie, afdelingen van GGD Haaglanden en ketenpartners in de regio Haaglanden geadviseerd en ondersteund bij het ontwikkelen van doelmatige en doeltreffende beleidskaders voor (lokaal/regionaal) volksgezondheidsbeleid. Daarbij heeft de GGD gemeenten geadviseerd over de (effecten van de) coronacrisis waarbij in eerste instantie de nadruk lag op het adviseren over de directe crisis, maar al snel ook advisering over de gevolgen van de crisis op de publieke gezondheid heeft plaatsgevonden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De GGD heeft gemeenten geïnformeerd over het verloop van de crisis in Haaglanden en het effect daarvan op de dienstverlening van de GGD aan de gemeenten. Zo:
  - zijn de gemeenten wekelijks geïnformeerd via een memo met de meest recente informatie over het coronavirus in regio Haaglanden
  - is het (2-wekelijkse) bijpraat momenten met het bestuur gefaciliteerd
  - Is een regionale raadsbijeenkomst over de uitbraak van het coronavirus gehouden
- Vanuit de GGD is veel contact geweest met de beleidsadviseurs van de verschillende gemeenten in de regio over de uitbraak van het coronavirus. Daarbij zijn onder andere adviezen gegeven over te nemen gezondheids- en hygiënemaatregelen na versoepeling van coronamaatregelen voor sportverenigingen of over de meerwaarde van zogenaamde desinfectiezuilen
- De GGD heeft de gemeenten geadviseerd over het beantwoorden van raadsvragen over uiteenlopende onderwerpen
- Vanuit de reguliere beleidsadvisering is verder:
  - geadviseerd over de aanpak Loden Leidingen en heeft de Werkgroep Hitteplan Gemeenten voorbereidingen getroffen in het kader van de aanpak hitte, aanvullend aan het landelijke hitteplan.
  - een themabijeenkomst over de landelijke nota gezondheidsbeleid georganiseerd voor de leden van de ambtelijke adviescommissie. Hierbij is door de GGD een presentatie gegeven over verschillende lopende programma's en onderlinge verhouding (Landelijke Nota Gezondheidsbeleid, Nationaal Preventie Akkoord, Sportakkoord, Visietraject, Omgevingswet). Ook is gesproken over programma's, nota's en akkoorden binnen de regiogemeenten
  - het traject om te komen tot een vernieuwde missie en visie voor GGD Haaglanden doorgezet in samenwerking met gemeenten en ketenpartners. De eerste fase is afgerond aan het begin van de coronacrisis, de tweede fase heeft digitaal plaatsgevonden in het 4e kwartaal van 2020 en afronding is voorzien in het 2e kwartaal van 2021

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Beleidsadvisering	€ 669.000

Preventieve ouderengezondheidszorg

Wat hebben we bereikt?

De preventieve ouderenzorg is integraal uitgevoerd vanuit de taken gezondheidsbevordering, epidemiologie, beleidsadvisering, leefomgeving (bijvoorbeeld ten aanzien van koolmonoxide, hitte en koude) en infectieziekte bestrijding (bijvoorbeeld ten aanzien van antibioticaresistentie).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Geparticipeerd in netwerken om gezondheid te verbinden met welbevinden en vitaliteit in het kader van Vitaal ouder worden
- Vanaf maart is er vanuit de GGD extra aandacht voor ouderen aangezien deze tijdens de coronacrisis extra kwetsbaar zijn. De GGD heeft een informatiepakket laten verspreiden met informatie over gezonde voeding, beweging, mondgezondheid, een gezond dagritme en 'relevante' telefoonnummers. Ook hebben we een speciaal team dat in contact met de caresector (verpleeghuizen etc.) adviseert over infectiepreventie en besmettingen monitort
- Gemeenten zijn geadviseerd en geholpen met een aanpak hitte (voorloper op lokale hitteplannen) met speciale aandacht voor kwetsbare groepen
- In het najaar 2020 heeft de GGD een ouderenmagazine 'Vitaal ouder worden' uitgebracht en verspreid onder ouderen in alle gemeenten van de regio Haaglanden. Met dit magazine wil de GGD ouderen helpen om fit te blijven en van het leven te blijven genieten juist ook nu tijdens de coronacrisis. Het magazine is o.a. verspreid via welzijnswerk, bibliotheken, thuiszorginstellingen en andere lokale ouderenorganisaties
- De GGD is, in samenwerking met de Stichting Transmuraal, gestart met voorbereidingen voor de preventie dementiecampagne 'We zijn zelf het medicijn' in de gemeente Den Haag. Deze campagne gaat in april 2021 van start. Verkennende gesprekken voor de uitrol van deze campagne zijn ook gaande in andere gemeenten van Haaglanden, waaronder Zoetermeer

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Preventieve ouderengezondheidszorg	-

Regeling onverzekerden

Wat hebben we bereikt?

Het informeren van gemeenten over onverzekerden voor wie een zorgverlener een verzoek tot vergoeding van gemaakte kosten heeft ingediend bij GGD GHOR Nederland. Het doel ervan is dat gemeente vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg)verzekering, een briefadres, uitkering en eventueel, vervolgzorg). Als het om een dak- of thuisloze gaat, eventueel oppakken van vervolghulp.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De GGD heeft meldingen verwerkt en doorgeven aan afgesproken contactpersonen binnen de gemeenten. De ingezette stijging van het aantal meldingen in 2019 en begin 2020 heeft zich voortgezet in de laatste maanden van 2020
- GGD Haaglanden werkt continu aan het verbeteren van de wijze van gegevensuitwisseling met de gemeenten en de follow-up acties
- De beoogde bijeenkomst met gemeenten, voor het uitwisselen van Best Practises m.b.t. vervolghulp, heeft geen doorgang kunnen vinden vanwege de coronacrisis

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Verwerkte meldingen van geboden onverzekerde zorg door zorgverleners	1.589	1.000	2.020

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Regeling onverzekerden	-

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Algemene infectieziektebestrijding

Wat hebben we bereikt?

GGD Haaglanden heeft bijgedragen bij aan het vroegtijdig opsporen, behandelen van en beschermen tegen infectieziekten. Ook is verdere verspreiding van ziekten voorkómen en is kennis opgedaan om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Binnen deze taak stonden vrijwel alle werkzaamheden in het teken van het coronavirus. In de eerste maanden van het jaar is er vanuit deze taak een callcenter ingericht, sterk ingezet op het testen en bron- en contactonderzoeken. Hierna is steeds verder opgeschaald om het testen van grotere groepen mogelijk te maken en het bijbehorende bron- en contactonderzoek uit te voeren. Vanaf 1 juni is het Programma Corona van start gegaan.

Naast bovengenoemde activiteiten zijn, in het kader van het coronavirus, beperkt reguliere taken uitgevoerd zoals het verwerken van meldingsplichtige ziekten (anders dan het coronavirus) en het uitvoeren van het infectieziektespreekuur in een uitgeklede versie (bron- en contactonderzoek van hepatitis B en C en het opsporen en vaccineren van contacten van hepatitis B dragers). Vanaf halverwege het jaar is het infectieziektespreekuur verder opgestart.

Voor infectieziektebestrijding werkt de GGD in de begroting met drie indicatoren (zie onderstaande tabel). De duiding van deze indicatoren is voor 2020 lastig. In de eerste maanden van het jaar zijn vragen m.b.t. het coronavirus geregistreerd volgens de toen gebruikelijke werkwijze in het elektronisch patiëntendossier, vanaf maart zijn deze vragen anders geregistreerd en niet meegeteld. Het aantal meldingen van de andere infectieziekten laat vanaf maart een daling zien (niet in de tabel). Vanwege de algemene hygiëne-adviezen, lockdown en minder reizen was er ook minder kans op andere infectieziekten. Ook hebben er minder screeningen op hepatitis B en C plaatsgevonden.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Aantal meldingen over meldingsplichtige infectieziekten*	816	600	299
Niet-meldingsplichtige casussen, situations en enquiries	2.532	1.700	5.792
Meldingen van zorginstellingen (artikel 26 Wpg) *	237	200	146

* Deze getallen zijn exclusief de meldingen Corona

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Algemene infectieziektebestrijding	€ 1.640.000

Tuberculosebestrijding

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft, in samenwerking met de GGD Hollands Midden, GGD Rotterdam-Rijnmond en GGD Zuid-Holland Zuid, binnen het REC Zuid-Holland gezorgd voor voorlichting over en bestrijding en behandeling van TBC.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Deze taak is op verschillende niveaus van dienstverlening uitgevoerd door het uitbreken van de coronacrisis. Begin 2020 heeft normale dienstverlening plaatsgevonden. Vanaf begin maart zijn de reguliere processen en werkzaamheden in diverse gradaties afgeschaald. Daarbij zijn kritische processen altijd doorgegaan. Onderzoek naar- en meldingen van besmettelijke patiënten heeft voortdurend doorgang gevonden, evenals het verstrekken van medicatie en het uitvoeren van bron- en contactonderzoek.
De achterstanden die vanaf maart zijn opgelopen zijn deels tussen juni-september 2020 ingehaald door BCG-inhaalacties en extra-screeningsdagen voor de immigranten/asielzoekers.

De GGD heeft in 2020 9.200 mensen gezien. In totaal zijn er 85 patiënten gediagnosticeerd met Tuberculose en zijn er 67 patiënten met Latente Tuberculose Infectie (LTBI) behandeld. De lichte daling van het aantal TBC-gevallen is in de lijn met een dalende TBC-incidentie en mogelijk een direct gevolg van het coronavirus. Mogelijke stellen TBC-patiënten evenals patiënten met een LTBI-infectie en de reguliere TBC-risicogroepenscreening zorg uit. De opgelopen achterstanden zullen in 2021 geleidelijk worden ingehaald, op totaalniveau.

Indicator	Resultaat 2019	Prognose 2020 bij vaststelling begroting	Realisatie 2020
Aantal (nieuwe) gediagnosticeerde TBC-patiënten	90	90-100	85
LTBI-patiënten	93	130-150	67
Aantallen verrichtingen (foto's, Mantoux-screeningen, BCG-screeningen, IGRA-screeningen, inclusief consulten)	12941	12.500-15.000	9.200

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Tuberculosebestrijding	€ 1.700.000

Bevordering seksuele gezondheid (SOA ASG regeling)

Wat hebben we bereikt?

Het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) is een plek waar inwoners van de regio Haaglanden, in het bijzonder hoog risico/ kwetsbare groepen, terecht kunnen om kennis en vaardigheden op te doen die bijdragen aan een seksueel gezond leven. In 2020 heeft het CSG bijgedragen aan het bestrijden van seksueel overdraagbare aandoeningen en aan het voorkomen en bestrijden van ongewenste (tiener)zwangerschappen en van seksueel geweld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de bevordering van de seksuele gezondheid heeft de GGD tot en met medio maart reguliere dienstverlening uitgevoerd. Vanaf medio maart is na een korte sluiting alleen de strikt noodzakelijke (en urgente) dienstverlening hervat. Vanaf de zomer is de curatieve (medische) dienstverlening uitgebreid. In 2020 zijn uiteindelijk 7.655 consulten uitgevoerd. De ASG-subsidie heeft in overeenstemming met de verlening plaatsgevonden. De voorschotten van de ASG-gelden zijn ingezet voor de uitvoering van de reguliere dienstverlening van het CSG en voor het personeel dat is ingezet voor corona-activiteiten.

Hoewel de GGD de hoop had om eind 2020 het preventieve deel van de dienstverlening te kunnen hervatten, is dit vanwege de verschillende coronamaatregelen niet gelukt. Het aantal groepsvoorlichtingen en voorlichtingen op evenementen blijft dan ook ver achter bij de prognose.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Uitgevoerde consulten (exclusief PrEP)	12.381	11.500	7.655
Voorlichtingen:			
Groepsvoorlichting		*70*	*6*
Evenementen		*5*	*1*

Op basis van de landelijke subsidieregeling PrEP voor Haaglanden kan de GGD aan 490 cliënten zorg bieden. Deze zorg is vertaald in 100 PrEP intake consulten en 1.450 PrEP vervolgconsulten (totaalaantal PrEP consulten voor 2020 is 1.550). In 2020 heeft de GGD 1.305 consulten kunnen realiseren.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Bevordering seksuele gezondheid	€ 2.178.000

Medische Milieukunde

Wat hebben we bereikt?

Vanuit de medische milieukunde (MMK) zijn verschillende activiteiten uitgevoerd om een gezonde leefomgeving te beschermen en te bevorderen. De GGD gaf onder andere adviezen aan burgers, gemeenten en/of instellingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van MMK zijn verschillende soorten adviezen gegeven aan inwoners & instellingen (meestal naar aanleiding van een melding) en gemeenten.

- Het totale aantal meldingen van burgers lag in 2020 ongeveer 20% onder het begrote aantal meldingen. Deze uitkomst is in lijn met de beperkende maatregelen vanwege de coronacrisis
- Het aantal meldingen door instellingen, vooral scholen en kinderopvang wisselde sterk in de loop van de tijd. Dit is o.a. gekoppeld aan sluiting en heropening in mei/juni en nieuwe vraagstukken rondom ventilatie en verspreiding van het coronavirus. Ondanks de uitbraak van het coronavirus heeft de GGD het aantal adviezen aan instellingen gegeven dat was begroot

Het aantal adviezen aan gemeenten (specifieke casuïstiek, beleidsadvies, advies Ruimtelijke Ordening en advisering over raadsvragen) lag boven het begrote niveau.

- Het aantal beleidsadviezen en adviezen bij ruimtelijke ontwikkelingen steeg ook dit jaar (passend bij de trend van de laatste jaren). De GGD heeft onder andere adviezen gegeven aan de gemeenten over lood in kraanwater, lood in de bodem en over de eikenprocessierups
- Planvorming ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen liep door bij de gemeenten. De GGD heeft de advisering daarover zoveel mogelijk op peil gehouden
- De advisering bij incidenten en de inzet van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) heeft eveneens doorgang gevonden

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020 bij vaststelling begroting	Resultaat 2020
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	432	450	357
Advies bij incidenten (nazorg en GROP)	2	5	3
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	52	40	43
Advies van GAGS bij incidenten	53	20	24
Advies aan gemeenten: specifieke casus	27	20	10
Advies aan gemeenten: beleidsadvies	61	50	64
Advies aan gemeenten: RO-adviezen	97	60	73
Advies aan gemeenten: ondersteuning bij raadsvragen	14	20	10
Totaal	**738**	**665**	**584**

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Medische Milieukunde	€ 560.000

Technische Hygiënezorg (en evenementen)

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft de gezondheid van de burger beschermd door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Behandeling van vragen en klachten van burgers
- Signalering van ongewenste situaties
- Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen in overeenstemming met de richtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Het behandelen van meldingen (vragen en klachten) en het geven van voorlichting en advies verliepen tot de start van de coronacrisis volgens planning. Vanaf de start van de coronacrisis is er minder beroep gedaan op advisering door de GGD op het gebied van grote evenementen. Er heeft één evenementinspectie plaats gevonden op aanvraag van de GHOR bij de Najaarskermis op het Malieveld. Ook zijn er vier attractieparken bezocht in het kader van preventie van coronabesmettingen, waarna adviesrapporten zijn opgesteld.

Vanuit het taakveld Technische Hygiënezorg heeft de GGD op maat geadviseerd over infectiepreventie, uitbraken en omgaan met clusters besmettingen met corona. Zo is er geadviseerd aan ADO Den Haag, organiserende partijen van de studenten introweek, pretparken, kinderboerderijen en zwembaden. Daarnaast zijn verschillende instellingen en ondernemingen (zorginstellingen, uitvaartbranche, scholen, politie, vervoersbedrijven etc.) met uitbraken van het coronavirus bezocht en/of geadviseerd om het risico op grote verspreiding onder de bevolking te verkleinen. Ook bedrijven in de vleeswarenindustrie en verpakkingsbedrijven zijn geadviseerd rondom uitbraken met corona. Aanvullend op dit laatste zijn bij arbeidsmigranten betrokken belangenorganisaties geadviseerd hoe besmettingen te voorkomen.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
THZ-meldingen	99	100	54*
Legionella adviezen	35	44	27
Beleidsadviezen	15	4	4
Uitgebrachte evenementadviezen op het veiligheidsplan	54	130	18
Evenementen waar inspectie heeft plaatsgevonden	29	40	1

* Prognose is gebaseerd op o.a. hygiënemeldingen van burgers over bijvoorbeeld sauna's, zwembaden, hotels burgermeldingen en ondernemersvragen van T&P. I.v.m. de lockdown(s), en daarmee sluiting van deze zaken, is dit aantal lager dan prognose.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Technische Hygiënezorg	€ 175.000

Reizigersadvies en -vaccinatie

Wat hebben we bereikt?

Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en risicogroepen, waaronder specifieke beroepsgroepen en het voorkomen van de introductie van importziekten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

GGD Haaglanden draagt door reizigersadvies en -vaccinatie bij aan het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's en het voorkomen van de introductie van importziekten. Als gevolg van het coronavirus is het aantal reizen teruggelopen.

Dit gegeven in combinatie met de crisisinzet van de GGD heeft ervoor gezorgd dat het aantal consulten en gegeven vaccinaties veel lager is uitgevallen dan op voorhand geprognosticeerd. Omdat het feit dat het Rijk gederfde inkomsten vergoed, heeft dit geen financiële consequenties.

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen consulten en gegeven vaccinaties:

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Consulten	24.938	24.000	5.831
Gegeven vaccinaties	34.039	32.000	7.252

Ondanks de coronacrisis zijn medisch noodzakelijke vaccinaties wel uitgevoerd. Vanaf halverwege juni is een start gemaakt dit verder uit te breiden met het vaccineren van beroepsgroepen. Met deze beroepsgroepen worden vooral zorgmedewerkers bedoeld die vaccinaties nodig hadden voor het uitvoeren van hun werk, zoals verpleegkundigen, tandartsassistenten en thuiszorg-medewerkers.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Reizigersadvies en -vaccinatie	€ 828.000

Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft ervoor gezorgd dat er bij crises op een adequate wijze invulling is gegeven aan het bewaken van de publieke gezondheid. Daarbij is uitvoering gegeven aan zowel het GGD Rampen Opvangplan (GROP) als het Intern Crisis en Continuïteitsplan (ICCP).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De GGD is in 2020 24/7 bereikbaar, beschikbaar en inzetbaar als crisisorganisatie geweest. Dit voor zowel de tijdelijk ingerichte coronacrisisstructuur als voor andere niet corona-gerelateerde crisissituaties
- Vanaf eind februari was de crisisorganisatie van GGD Haaglanden volledig opgeschaald. Hiervoor is een aparte coronacrisisstructuur opgezet. Het opschalen in deze vorm betekende het dagelijks faciliteren van het coronacrisisteam. De corona-crisisorganisatie is vrijwel het gehele jaar opgeschaald gebleven. Alle ontwikkelingen rondom het coronavirus zijn door het crisisteam gemonitord en in bestrijdingsbeleid vertaald. Naast het crisisteam heeft in de periode maart t/m juni een continuïteitsteam geopereerd, dit team had de verantwoordelijkheid over de inzet van de reguliere organisatie. Daarnaast heeft het team ook de werving van externe medewerkers voor de bemensing van de taken die in het kader van de coronabestrijding door GGD Haaglanden zijn uitgevoerd op zich genomen
- Reguliere crisissituaties en meldingen zijn gedurende heel 2020 ook opgepakt. Er hebben zich verschillende incidenten voorgedaan, zoals het surfincident in Scheveningen, waarvoor opschaling nodig was
- Vanuit het onderdeel Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) zijn in 2020 zoveel mogelijk activiteiten doorgegaan. Zo zijn o.a. de volgende activiteiten uitgevoerd: basis e-learning crisisorganisatie, effectief vergadering in het crisisteam, online basistraining Psychische Sociale Hulpverlening (PSH) voor procesleiders PSH, e-learning organisatie rampenbestrijding voor procesleiders PSH en een bereikbaarheidstest t.b.v. het crisisteam

- Daarnaast heeft de GGD met externe begeleiding de eerste inzetperiode van het crisisteam Corona geëvalueerd en als een leerevaluatie binnen de OTO-activiteiten uitgevoerd.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	€ 218.000

Pijler 4: Toezicht houden

Toezicht op de Kinderopvang

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders getoetst op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Van januari 2020 tot medio maart heeft de GGD het aantal uitgevoerde inspecties en onderzoeken in overeenstemming met verwachting en planning uitgevoerd. Vanaf halverwege maart heeft de GGD de reguliere inspecties gestopt omdat scholen en kinderopvang moesten sluiten. Door middel van telefonisch contact (zgn. Vinger aan de pols-toezicht) is er contact onderhouden met de locaties in de regio Haaglanden. In enkele gevallen heeft de GGD naar aanleiding van signalen of zorgen toch een bezoek gebracht aan een locatie. Ook heeft de GGD een aantal onderzoeken voor registratie bij gastouders uitgevoerd, aangezien deze gastouders van plan waren kinderen van ouders met een cruciaal beroep op te gaan vangen. Na de heropening van kinderdagverblijven, gastouders, BSO-locaties en basisscholen hebben verschillende inspecties plaatsgevonden:

- Voor de aanvragen voor registratie van gastouders is gebruikt gemaakt van beeld-bellen
- Aanvragen voor exploitatie van kindercentra zijn beoordeeld met een bezoek aan de locatie, aangezien de opvang daar op grootschalig niveau plaatsvindt. Vanwege de richtlijnen van het RIVM, en om de mogelijkheid te creëren elke locatie in 2020 te bezoeken, heeft dit toezicht in aangepaste vorm (korter) plaatsgevonden. In overleg met de gemeenten heeft tot eind augustus de focus gelegen op het bezoeken van de nog niet bezochte locaties waar mogelijk zorgen over waren. De locaties waar geen zorgen over waren zijn daarna geïnspecteerd. Uiteindelijk heeft de GGD met alle locaties (telefonisch) contact gehad en heeft bij ruim 97% van hen in onze regio een inspectieonderzoek plaatsgevonden
- De incidentele en nadere onderzoeken zijn ook, als dit mogelijk was, zoveel mogelijk op afstand uitgevoerd

Door de bijzondere omstandigheden waarin bovenstaande werkzaamheden hebben plaatsgevonden was er geen ruimte voor kwaliteitsverbeteringen en extra opdrachten van gemeenten (bijv. hoge aantal % jaarlijkse inspecties bij gastouders).

Indicator	Realisatie 2019	Opdracht 2020	Realisatie 2020
Jaarlijkse inspecties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen en gastouderbureaus	1.064	1.390	1.056
VE-module voor locaties die VE aanbieden		251	10
Inspecties nieuwe locaties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen en gastouderbureaus (onderzoek voor en na registratie)	117	144	64
Inspecties gastouders (nieuw en jaarlijkse inspecties)	657	852	371
Incidentele- en nader onderzoeken (incl. flitsacties*)	489	562	185
Inspecties n.a.v. een klacht	33	36	17
Inspecties Jeugdinstellingen	2	1	1
Bevel		8	1
Vinger aan de pols toezicht			1.417

** door de Corona-maatregelen zijn geen flitsacties uitgevoerd*

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Toezicht houden	€ 1.475.000

Inspectie tatoeages & piercings & Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

Wat hebben we bereikt?

Het beschermen van de gezondheid van de burger (en sekswerker) door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van studio's voor tatoeage- en piercing, cosmetische tatoeage, juweliers en seksinrichtingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanwege de coronacrisis heeft de GGD de werkzaamheden met betrekking tot het gemeentelijk vergunningstraject van tatoeage-, piercing- en permanente make-up-studio's en de hygiëne inspecties van seksinrichtingen anders dan gebruikelijk uitgevoerd.

De GGD heeft de inspecties seksinrichtingen geïntensiveerd met voorlichting over het omgaan met veiligheid rondom besmettingsrisico's met corona. Hierbij heeft de GGD verschillende informatiefolders opgesteld voor en verspreid onder exploitanten, sekswerkers en klanten. Ook tijdens de inspecties is voorlichting gegeven ter preventie van besmetting met het coronavirus.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Locaties tatoeage- en piercingstudio's waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd en vergunning is verleend/geweigerd	97	100	81
Seksinrichtingen waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd en vergunning is verleend/geweigerd	65	71	57

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Inspectie tatoeages & piercingsstudio's en hygiëne-inspectie seksinrichtingen	€ 40.000

Lijkschouw (Taken Wet op de lijkbezorging)

Wat hebben we bereikt?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van meldingen van euthanasie en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Uitvoeren van lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijk of niet-natuurlijk overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts
- Uitvoeren van taken in het kader van de meldingsprocedure euthanasie door de forensisch arts
- Uitvoeren van activiteiten in het kader van de NODOK-procedure (Nader Onderzoek DoodsOorzaak van Kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaarbaar overlijden bij kinderen
- Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer naar het buitenland kan worden geregeld
- Intercollegiaal contact tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen)
- In samenwerking met GGD Hollands Midden treffen van verschillende voorbereidingen voor de regionale organisatie van forensisch medische expertise bij kindermishandeling (FMEK)

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2020. De stijging die in 2019 ook bestond heeft zich voortgezet in 2020. Dit kan samenhangen met de gevolgen van corona.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	286	262	342
Euthanasie	441	434	410
Lijkschouw	816	762	829
Melding door minderjarige	29	22	22
Uitstellen begrafenis en lijkenpas	317	170	419
Totaal		**1.650**	**2.022**

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Lijkschouw	€ 523.000

Pijler 5: Brede public health

Directeur Publieke Gezondheid (DPG) - algemene GGD kosten

Wat hebben we bereikt?

De functie DPG is wettelijk vastgelegd om het hoofd te kunnen bieden aan vraagstukken die niet alleen geneeskundig maar ook bestuurlijk om een goede aanpak vragen. De DPG is verantwoordelijk voor twee organisaties; voor zowel de GGD als de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio). Hierdoor is een centraal aanspreekpunt voor het bestuur, gemeenten en hulpdiensten geboden waardoor een integrale sturing op de publieke en acute gezondheid mogelijk is, juist bij crises.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De DPG-taak heeft volledig in het teken van de coronabestrijding gestaan. Ingezet is op:

- Advisering aan het Regionaal Beleidteam (RBT) van burgemeesters van de Veiligheidsregio Haaglanden dat gemiddeld tweewekelijks bijeen is gekomen
- Deelname aan het Crisisoverleg van het ROAZ Zuid-Holland Noord (Regionaal Overleg Acute Zorg)
- Advisering aan individuele burgemeesters, wethouders zorg en gemeenteraden
- Landelijke afstemming met de andere DPG'en en GGD GHOR Nederland over de coronabestrijding en de uitvoering van de opdrachten van RIVM en ministerie van VWS
- Management van de GGD die voor de gemeenten zorgdraagt voor advisering over en uitvoering van gemeentelijke en niet-gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid
- Inpassing van de programma's (Testen en Traceren per 1 juni 2020 en Vaccineren per 1 december 2020) voor de coronabestrijding naast de reguliere uitvoering
- In ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorg) verband organiseren van overleg met ziekenhuisbestuurders en bestuurders van verpleeg- en verzorgingshuizen. Daarnaast stuurde de DPG (samen met de voorzitter ROAZ) in een frequentie die varieerde van dagelijks tot wekelijks, afhankelijk van de druk in de zorg, informatie toe
- Opzetten, in gezamenlijkheid met de voorzitter ROAZ, van het bestuurlijk crisisoverleg ROAZ met bestuurlijke vertegenwoordigers van alle sub-sectoren in de zorg
- Met regelmaat onderhouden van contacten met de andere sub-sectoren in de zorg (huisartsen, gehandicaptenzorg, GGZ, RAV, zelfstandige behandelklinieken). Doel van deze overleggen was planvorming, coördinatie, afstemming en ketensamenwerking om voorbereid te zijn op kwalitatief voldoende coronazorg, kwetsbare mensen te beschermen en zorgcontinuïteit te organiseren en te borgen

Overall heeft de DPG gefungeerd als linking pin tussen de zorg en het openbaar bestuur. Deels was dit een rol gebaseerd op de verantwoordelijkheid voor de GHOR, deels zorgde de GGD zo voor kennisoverdracht en coördinatie op het gebied van (infectie)preventie, testen, bron- en contactonderzoek en epidemiologie (verloop van de pandemie in de regio), afgestemd met de landelijke coronabestrijding.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Directeur publieke gezondheid	€ 762.000

Taken van de GGD als zorginstelling (coördinatie)

Wat hebben we bereikt?

De GGD heeft in 2019 voldaan aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen voor zorginstellingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanuit deze taak zorgt de GGD voor het, op een verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige manier, leveren van zorg.

Voor de certificering van de GGD heeft in juli de tussentijdse audit voor het kwaliteitscertificaat plaatsgevonden. De certificerende instelling heeft aangegeven een volwaardig en volwassen kwaliteitssysteem te zien. Aandachtspunten voor komend jaar zijn het voorzetten van interne audits, de registratie van bevoegd- en bekwaamheden en evaluatie van de samenwerking met partners.

Vanuit het oogpunt van opleidingsinstelling heeft de GGD in 2020:

- Vijf Haase Praat bijeenkomsten gehouden. Vier van de vijf zijn online gehouden. Met deze onlinebijeenkomsten is GGD-breed en met JGZ-professionals kennis gedeeld over o.a. het coronavirus, euthanasie, Filosofie in de Publieke gezondheid en samenwerken in de academische werkplaats
- Trusted Advisor trainingen gegeven aan GGD medewerkers
- Medewerkers tijdens het thuiswerken gewezen op E-learnings en andere online trainingsmogelijkheden
- Meerdere Artsen in Opleiding (AIOS) Infectieziektebestrijding opgeleid binnen het Landelijk Werkgeverschap
- Meerdere stages aan studenten van diverse publieke gezondheid gerelateerde opleidingen aangeboden

In 2020 zijn 29 klachten over de reguliere activiteiten van GGD Haaglanden binnengekomen. Verreweg de meeste klachten zijn door interne behandeling of bemiddeling naar tevredenheid van de klager afgehandeld. Voor klachten over de uitvoering van de coronabestrijding is een aparte procedure opgesteld. In het kader van de interne procedure Veilig Incidenten Melden (VIM) zijn in 2020 36 meldingen ontvangen en behandeld (waarvan 6 corona gerelateerd).

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Taken van de GGD als zorginstelling	€ 514.000

Publieksinformatie

Wat hebben we bereikt?

De GGD levert en ontsluit kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. De GGD doet dit o.a. met een professioneel ingevoerde centrale frontoffice, maar ook door de uitleen van professioneel (voorlichtings- en les) materiaal.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het informatiecentrum is op alle werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur en op zaterdag en zondag van 8.30 tot 13.00 uur bereikbaar geweest. Het aantal telefonische consulten ligt in 2020 lager dan geprognosticeerd. Dit komt enerzijds door de uitbraak van het coronavirus waardoor andere onderwerpen ook bij burgers/professionals minder aan de orde waren. De corona gerelateerde vragen zijn grotendeels beantwoord in het Corona Callcenter en daarmee geen onderdeel van deze aantallen. Anderzijds is de overloop van telefonisch verkeer vanuit TBC in 2020 drastisch afgenomen vanwege een nieuw telefoonsysteem dat bij TBC in gebruik is genomen.

Naast de contactmomenten is in 2020 116 keer lesmateriaal uitgeleend.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Telefonische contactmomenten	27.437	30.000	23.098
E-mail contactmomenten	2.234	2.500	3.586

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Publieksinformatie	-

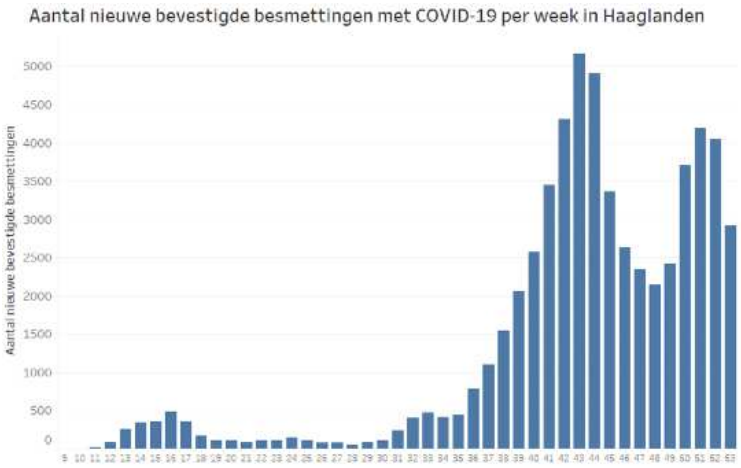
Programma Corona

In het voorjaar van 2020 is de wereld opgeschrikt door de uitbraak van het coronavirus (COVID-19). Deze uitbraak ontwikkelde zich tot een pandemie met enorme gevolgen voor de volksgezondheid. In de eerste twee maanden van het jaar kwamen er veel vragen over het coronavirus binnen bij GGD Haaglanden en bereidde de GGD zich voor op een grootschalige uitbraak door bijvoorbeeld het trainen van personeel en uitwerken van scenario's. Na de eerste melding in regio Haaglanden eind februari is de GGD direct opgeschaald naar crisisorganisatie. Vanaf maart is er een callcenter ingericht om de grote hoeveelheid vragen over verschillende onderwerpen rondom het coronavirus te kunnen beantwoorden (zie ook paragraaf publieksinformatie). Ook is sterk ingezet op het testen en bron- en contactonderzoeken. Op 6 april is een teststraat in Nootdorp geopend, in eerste instantie voor het testen van zorgmedewerkers met klachten, maar later voor meer groepen en uiteindelijk voor de hele bevolking.

Voor de bestrijding van het coronavirus heeft de GGD vanaf 1 juni een apart (tijdelijk) programma georganiseerd: Programma Corona. Het Programma Corona richt zich op de hoofdtaken: callcenter, testproces, BCO en wordt ondersteund door een expertisebureau. Het Programma Corona bestaat hoofdzakelijk uit extern personeel. Daarnaast nemen ook medewerkers van GGD Haaglanden hieraan deel.

Besmettingen

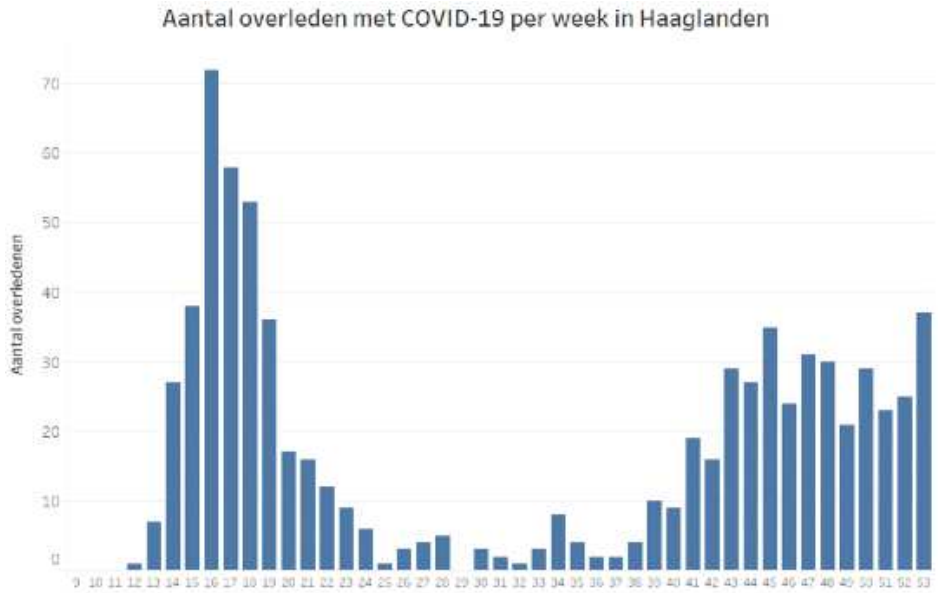
Onderstaande grafiek geeft het verloop van het aantal nieuwe besmettingen per week weer, sinds de eerste bevestigde besmetting op 29 februari 2020. Tijdens de hoogste piek, in week 43, waren er meer dan 5.000 nieuwe besmettingen.

Deze grafiek laat duidelijk het effect zien van de wijziging in het testbeleid na juni. Tijdens de eerste golf, in april, is vrijwel alleen op het coronavirus getest in de ziekenhuizen, bij zorgpersoneel en bij patiënten met risico op een ernstig verloop.

Andere mensen met een mogelijke besmetting werden niet getest en daarmee niet geregistreerd. Sinds 1 juni kan iedereen met klachten zich laten testen. Dit is terug te zien in de veel grotere aantallen bevestigde besmettingen tijdens de tweede en derde piek.

Ondanks het veel lagere aantal bevestigde besmettingen, was de eerste piek in april niet minder ernstig. Onderstaande grafiek toont het aantal overledenen met het coronavirus (COVId-19) per week in Haaglanden.

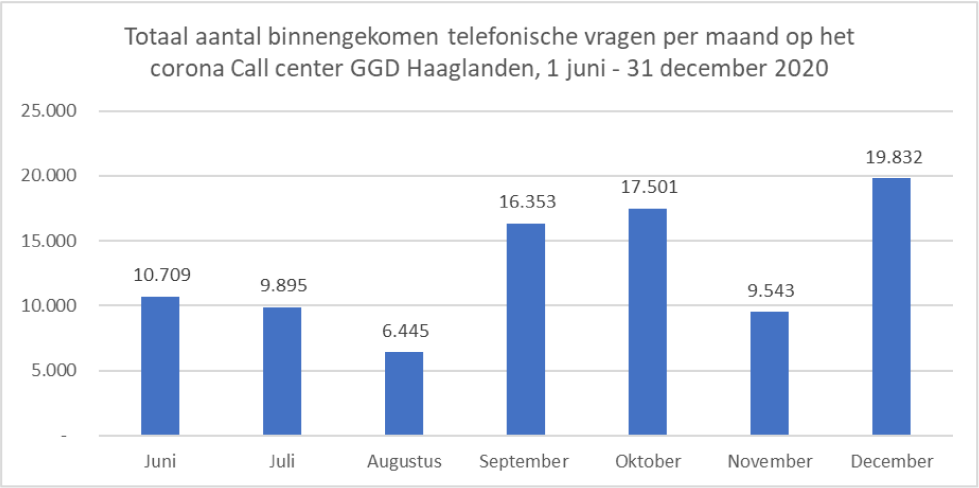

Het grootste aantal overledenen werd gemeld in week 16. Toch was, ondanks de piek in de eerste golf, het aantal overledenen in de tweede golf eigenlijk hoger. In week 13 t/m 24 ging het om 351 sterfgevallen, in week 39 t/m 1 om 401. Het aantal besmettingen en overledenen in de laatste weken van 2020 laat zien dat het coronavirus nog niet op zijn retour is. Hopelijk gaat de grootschalige vaccinatie dit jaar uitkomst bieden.
Meer cijfers over het coronavirus in Haaglanden zijn te vinden op het Corona-dashboard.

Callcenter

Het callcenter is de plek binnen GGD Haaglanden waar corona-gerelateerde vragen terecht komen. Vragen kunnen variëren van inwoners met vragen over testen en uitslagen, vragen van instellingen over hygiëne maatregelen tot vragen en opmerkingen over actualiteiten. Het callcenter is gedurende werkdagen tijdens kantooruren bereikbaar en in het weekend en op feestdagen tijdens aangepaste openingstijden. Afspraken worden in principe niet via het callcenter van GGD Haaglanden gemaakt, maar via het landelijk callcenter 0800-1202 of de website www.coronatest.nl.

In de periode van juni tot en met augustus kwamen er doordeweeks gemiddeld 370 en in het weekend 120 telefonische vragen binnen bij het callcenter. Vanaf september liep dat op naar gemiddeld meer dan 500 per dag. Onderstaande grafiek toont de aantallen telefonische vragen vanaf juni die door de GGD zijn beantwoord (totaal 90.000).

Testen

Nu het jaar 2020 is afgesloten, is het aardig om kort terug te blikken op hoe GGD Haaglanden heeft gepresteerd ten opzichte van de andere regio's.

Testen	Landelijk	GGD Haaglanden
Gemiddeld aantal testen per 100.000 inwoners	35.935	40.441
Gemiddeld aantal positief testen per 100.000 inwoners	3.622	4.960
Gemiddeld percentage positieve uitslagen	10,4%	12,3%

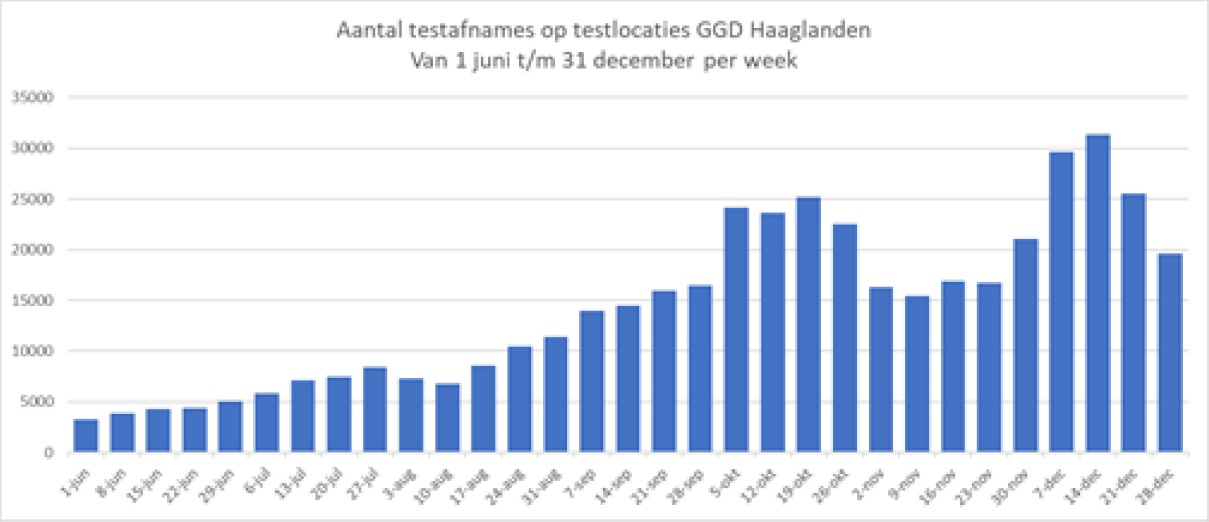
Doorlooptijden	Landelijk	GGD Haaglanden
Gemiddelde afspraak aangemaakt – afname	22,8 uur	20,7 uur
Gemiddelde afname – uitslag in CoronIT	22,1 uur	19,6 uur
Gemiddelde uitslag in CoronIT – afspraak afgerond	9,8 uur	9,4 uur
Gemiddelde afname – afspraak afgerond	31,8 uur	29,3 uur

Teststraten

Op 9 maart 2020 begon de GGD op kleine schaal met het testen op het coronavirus met teams ter plaatse om monsters af te nemen. Toen in het voorjaar van 2020 het aantal testen toenam, is er een eerste testpunt ingericht. Hier konden mensen met de auto langsrijden en vanuit de auto bemonsterd worden. Zo namen GGD-medewerkers enkele tientallen testen per dag af, bij zeer specifieke doelgroepen.

Op de eerste testlocaties werkten medewerkers van diverse afdelingen van de GGD. Gelijktijdig is er op het Westeinde een team geformeerd dat zorgde voor aanmelding, registreren, indiceren, planning, bron- en contactonderzoek en uitslagen verwerken en doorgeven.

Op 1 juni zat de GGD op 3.300 testen per week op één testlocatie. Begin oktober nam de GGD op 24.000 testen per week af op zeven locaties. Eind 2020 waren er tien teststraten, verspreid over de hele regio, waar tot 29.000 testen per week werden afgenomen.

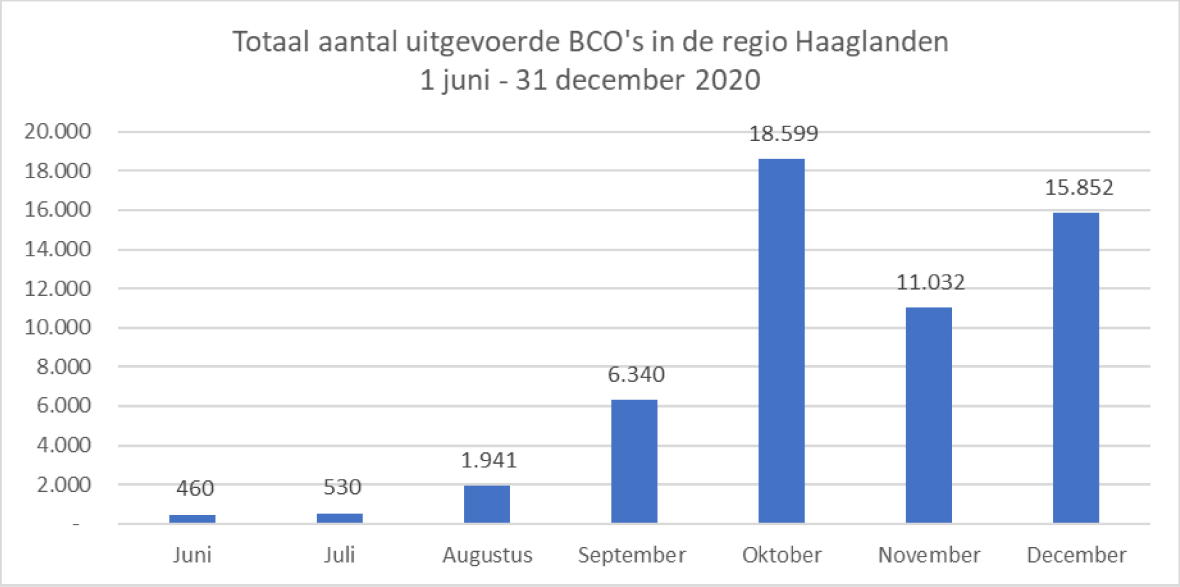
Moment	Locatie	Soort	Bijzonderheden	Aantal
Voorjaar 2020	Nootdorp	Testpunt	Vanuit de auto bemonsterd - Parkeergarage van het Van der Valk hotel	Enkele tientallen testen per dag
3 april 2020	Nootdorp	Teststraat	Parkeergarage van het Van der Valk hotel	3.300 testen per week
2 juni 2020	Nootdorp	Drive-through-teststraat	Achter het Van der Valk hotel	Maximaal 1.500 testen per dag
Juni 2020	Naaldwijk en Leidschendam	Mobiele/ kleinere testunit		
Juni 2020	Haaglanden	Mobiele en thuistest-teams.	In samenwerking met het Rode Kruis	
30 juli 2020	Den Haag	Centraal gelegen locatie in Den Haag, vooral voor fietsers en voetgangers	In samenwerking met het HMC (locatie Westeinde) in de Lange Lombardstraat	
24 augustus 2020	Den Haag	Tweede grote drive-through-teststraat	Op het terrein van het Bronovo Ziekenhuis	1.400 testen per dag op deze locatie
21 september 2020	Delft	Testlocatie ingericht in een bestaand gebouw aan de Bieslandsekade	Na diverse uitbraken in Delft	
Begin oktober 2020	24.000 testen per week op zeven locaties			
5 oktober 2020	Zoetermeer	Derde grote drive-through-teststraat	Op het parkeerterrein Denemarkenlaan	1.350 testen per dag
9 november 2020	Den Haag	Vierde grote drive-through-teststraat	In een leegstaande parkeergarage	

Moment	Locatie	Soort	Bijzonderheden	Aantal
			aan het Aegonplein	
11 november 2020	Rijswijk	XL-testlocatie	Vanuit de regering in een coalitie met VNO-NCW en Defensie in de Broodfabriek	

Moment	Locatie	Soort	Bijzonderheden	Aantal
16 november 2020	Den Haag	Kleine testlocatie bij het Rode Kruis	In de Zilverstraat. Deze locatie was al deels ingericht voor het testen van personeel van de hulpdiensten	
16 november 2020	Den Haag	Testbus	Geplaatst in de Jan van Beersstraat en door GGDGHOR ter beschikking gesteld	
21 december 2020	Den Haag	Vaste locatie in een bestaand pand	Als vervanging van de testbus een vaste locatie in de Ketelstraat	
Eind 2020	**Haaglanden**	**10 teststraten totaal**		**Tot 29.000 testen per week**

Bron- en contactonderzoek

Bij een positieve uitslag van een coronatest starten we binnen 24 uur een BCO (bron- en contactonderzoek). Het BCO start met contact met de besmette persoon. Met BCO gaat de GGD na hoe het coronavirus is opgelopen en of andere personen mogelijk op dezelfde manier zijn besmet. Vanaf 1 juni periode voerde de GGD wekelijks ongeveer 125 BCO's uit. Dit aantal is in de loop van 2020 opgelopen naar een maximum van bijna 800 BCO's per week eind oktober. Onderstaande grafiek toont de aantallen BCO's die door de GGD zijn uitgevoerd vanaf juni.

Van de bovenstaande BCO zijn de meer complexe BCO's uitgevoerd door vaste GGD-medewerkers. SOS Internationaal (regionale opschaling voor regio Haaglanden) voert in eerste instantie de andere BCO's uit. Ook is een deel van de BCO's uitgevoerd door medewerkers van een landelijke pool (SOS Internationaal en Eurocross).

1.4 Programmaverantwoording Veilig Thuis

Kaders

De Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij (vermoedens van) kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Met de Meldcode komen slachtoffers eerder in beeld en kan er eerder hulp ingezet worden. Daarvoor is het nodig dat beroepskrachten goed uit de voeten kunnen met signalen en wanneer dat nodig is situaties van vermoedens van onveiligheid melden bij Veilig Thuis. De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling stelt voor professionals (die werkzaam zijn in een van de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp of justitie) een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Ook individuele omstanders kunnen een melding doen bij Veilig Thuis.
Veilig Thuis Haaglanden voert een gemeentelijke taak uit die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015), te weten:

- Het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling
- Het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is
- Het beoordelen van de vraag of en zo ja, tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft
- Het in kennis stellen van een instantie die passende, professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft
- Het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft
- Indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W
- Het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen

Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting.

Terugblik afgelopen jaar

Veilig Thuis is het centrale meldpunt voor advies over en melding van huiselijk geweld en kindermishandeling. De uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis Haaglanden (VTH) werkt in opdracht van de gemeenschappelijke regeling GGD en VTH en voert wettelijke taken uit voor de negen deelnemende gemeentes in regio Haaglanden.

In vergelijking met 2019 zijn er in 2020 9% meer adviezen gegeven. De toename is vooral te verklaren door de aanscherping van de Wet meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Daarnaast is er afgelopen jaren meer media-aandacht voor het onderwerp, o.a. via de inzet van het landelijk programma ‘Geweld hoort nergens thuis’. We hebben geen corona gerelateerde stijgingen gezien. Om de drempels tot Veilig Thuis te verlagen heeft VTH vanaf eind mei 2020 meegedaan aan de landelijke chatfunctie en met apothekers in de regio afspraken gemaakt over het codewoord ‘masker19’.

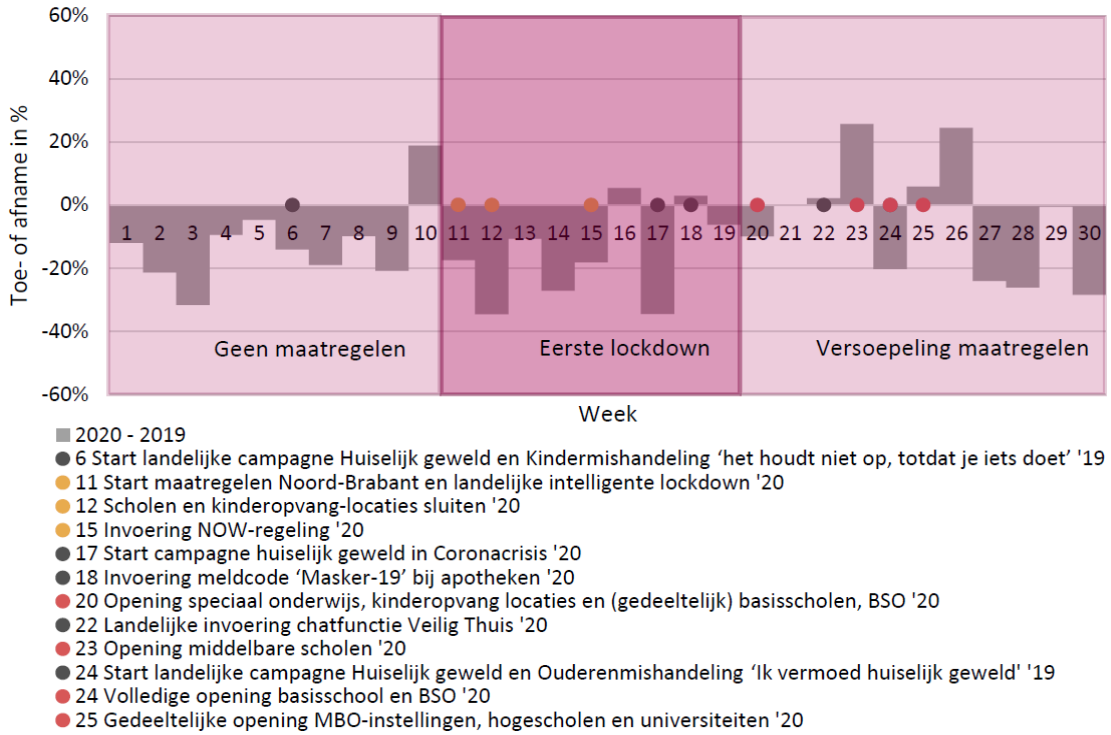
Onze lobby bij het Rijk heeft ervoor gezorgd dat, in de Voorjaarsnota 2020 van het Rijk, er vanaf 2020 structureel € 38,6 mln. voor Veilig Thuis is gereserveerd. Daarnaast is in 2020 verder ingezet op het versterken van VTH zelf en het verbeteren van de ketensamenwerking: met het lokale veld, de lokale jeugd- en Wmo-wijkteams en organisaties die gespecialiseerde zorg en ondersteuning bieden.

VTH ontwikkelt momenteel een ketenmonitor voor operationele sturing op betere ketensamenwerking, maar ook meer inzicht in de effectiviteit van onze inzet, interventies en aanpak. De gemeenten in Haaglanden hebben de zelfscan 'Kwaliteitskader Veiligheid in lokale (wijk)teams' uitgevoerd, nadat gemeenten zich in 2019 gecommitteerd hadden aan dit kwaliteitskader. Het kader maakt duidelijk wat een gemeente lokaal nodig heeft, in relatie tot het nieuwe handelingsprotocol van VTH, om goed ingericht te zijn in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Corona

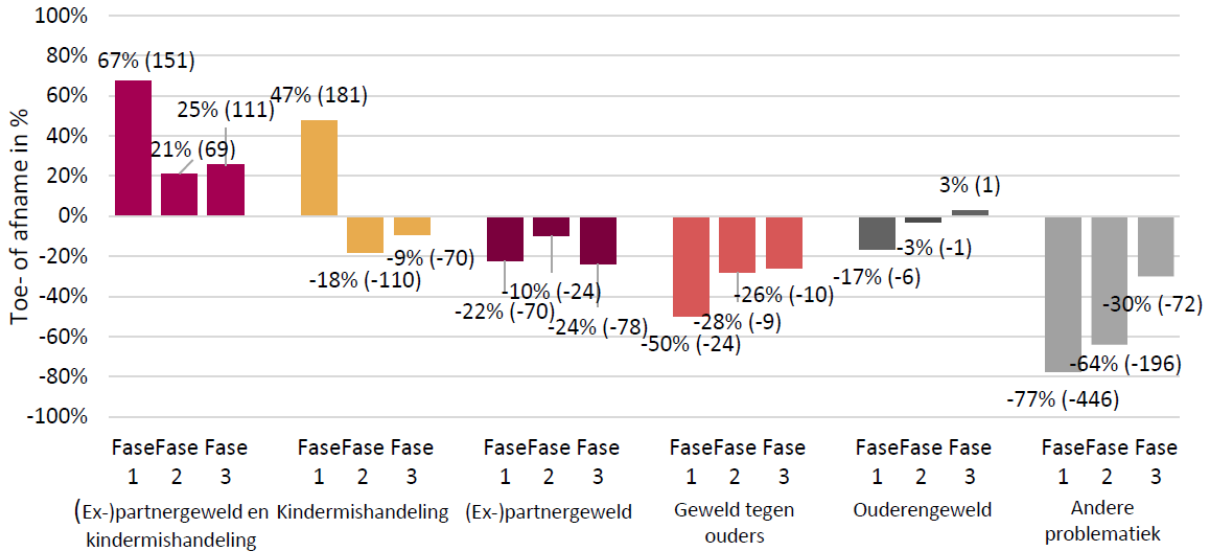
Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van het coronavirus heeft Nederland sinds medio maart 2020 te maken met landelijke en regionale maatregelen die verspreiding van het virus tegen zouden moeten gaan. De beperkende maatregelen, de mogelijke financiële consequenties hiervan en de angst voor het virus kunnen oplopende spanningen in huishoudens tot gevolg hebben en daarmee de kans op huiselijk geweld vergroten. Met behulp van financiële steun van ZonMw1 doet het NSCR onderzoek naar de omvang, aard en ernst van huiselijk geweld-meldingen[1]. In deze factsheet zijn gegevens van alle unieke casussen onderzocht die bij Veilig Thuis Haaglanden in 2019 en 2020 zijn geregistreerd. Specifiek wordt ingegaan op de geregistreerde casussen en wie de melding rondom deze casussen hebben gedaan, waarbij wordt gekeken of er verschillen bestaan tussen beroepsmatige- en niet-beroepsmatige meldingen ten opzichte van 2019, per fase van de getroffen coronavirusmaatregelen.

Figuur 1: Percentuele toe- of afname van het aantal casussen in percentages 2020 – 2019

[1] Meer informatie over het onderzoek staat op https://nscr.nl/stay-home-stay-safe.

Figuur 2: Percentuele (en absolute) toe- of afname in de vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling ten opzichte van 2019, per fase

In bovenstaande figuren stonden voor het NSCR meldingen uit Haaglanden in de periode januari tot juni in 2019 en 2020 centraal.

Advies

Wat hebben we bereikt?

Omstanders en professionals ontvingen advies over de aard of ernst van signalen en kenden de stappen die zij konden zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen en werden daardoor in staat om de benodigde stappen te zetten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Professionals en omstanders geadviseerd en ondersteund, o.a. door bijvoorbeeld deel te nemen aan gesprekken met direct betrokkenen, een hulpverlener, school of politie
- Informatie en advies verstrekt aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks werden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis werd gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling
- Deelname aan het focusoverleg en de weegploeg op het Veiligheidshuis. Het ging hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot
- Vanaf 25 mei 2020 zijn de 26 Veilig Thuis-organisaties bereikbaar via de chat. Slachtoffers, plegers, omstanders en professionals kunnen via de chat anoniem advies vragen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Bellen kan soms lastig zijn voor iemand die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Zeker in de periode waarin mensen meer thuis zijn als gevolg van de maatregelen tegen het coronavirus. De chatfunctie doorloopt de pilot en ontwikkelfase. Na de pilotfase is de chatmogelijkheid tot in ieder geval het einde van 2021 verlengd. Tussen half juni en begin oktober zijn ruim 5.900 chatgesprekken gevoerd. Op dit moment wordt in opdracht de VNG, VWS en het LNVEILIG THUIS een financiële impactanalyse uitgevoerd, ten aanzien van doorontwikkeling, licenties, training en personele inzet. De resultaten komen het eerste kwartaal 2021 beschikbaar. In 2021 zal de chatfunctie geëvalueerd worden, waarna besluitvorming over inzet van de functie in 2022 volgt
- Zowel bij VTH als via de centrum gemeentelijk VO-besluitvormingslijn via de VNG. De personele inzet binnen Veilig Thuis voor de uitvoering van de chat vraagt 1,5 FTE. Deze inzet komt bovenop de reguliere inzet van maatschappelijk werkers

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Aantal adviezen	8.187	7.778	9.563

Tabel 1

gemeente	aantal adviezen met kind(eren)	adviezen zonder kind(eren	totaal aantal adviezen	% met kind(eren)
01 's-Gravenhage	3774	1348	5122	73,7%
02 Delft	637	264	901	70,7%
03 Zoetermeer	903	222	1125	80,3%
04 Rijswijk	314	117	431	72,9%
05 Westland	371	77	448	82,8%
06 Leidschendam-Voorburg	180	56	236	76,3%
07 Pijnacker-Nootdorp	186	30	216	86,1%
08 Wassenaar	81	28	109	74,3%
09 Midden-Delfland	47	11	58	81,0%
11 Buitenregio gemeenten	592	302	894	66,2%
totaal aantal adviezen	**7085**	**2455**	**9540**	74,3%

*Realisatiecijfers gegevens adviezen per gemeente

Tabel 2

Rol Adviesvrager	01 's-Gravenhage	02 Delft	03 Zoetermeer	04 Rijswijk	05 Westland	06 Leidschendam-Voorburg	07 Pijnacker-Nootdorp	08 Wassenaar	09 Midden-Delfland	11 Buitenregio gemeenten	VTH
Buurtbewoner	5,4%	8,4%	5,5%	4,6%	5,8%	6,4%	7,8%	4,6%	3,4%	3,2%	**5,5%**
Directbetrokkene, jeugdige	1,0%	0,3%	0,8%	0,5%	0,7%	0,8%	1,8%	0,9%	0,0%	1,0%	**0,9%**
Directbetrokkene, volwassene	16,4%	17,0%	19,3%	16,2%	17,9%	17,4%	17,9%	13,8%	24,1%	10,1%	**16,3%**
Familielid van directbetrokkene	4,6%	7,9%	8,5%	4,6%	7,8%	4,2%	7,3%	2,8%	6,9%	4,1%	**5,5%**
Justitie en veiligheid	19,3%	13,3%	16,0%	18,9%	17,2%	17,4%	21,6%	19,3%	6,9%	40,3%	**20,1%**
Kinderopvang	1,5%	2,2%	1,7%	0,9%	2,5%	1,7%	2,3%	2,8%	3,4%	0,2%	**1,5%**
Medische beroepsgroepen	4,2%	5,7%	4,6%	4,1%	2,9%	8,5%	5,5%	9,2%	6,9%	2,2%	**4,4%**
Onderwijs	7,7%	7,2%	5,6%	9,1%	8,5%	6,4%	11,0%	14,7%	8,6%	2,3%	**7,1%**
Paramedische beroepsgroepen	0,2%	0,1%	0,6%	0,2%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	**0,3%**
Persoon behoort tot het sociale netwerk	4,1%	5,4%	4,9%	4,8%	4,5%	2,1%	3,2%	2,8%	3,4%	2,7%	**4,1%**
Psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers	20,7%	23,3%	20,5%	26,7%	23,9%	23,3%	10,6%	12,8%	29,3%	14,7%	**20,5%**
Vrijwilliger	0,2%	0,3%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	**0,2%**
Niet beroepsmatig	3,3%	1,7%	3,0%	1,1%	0,9%	3,4%	1,8%	4,6%	5,2%	2,2%	**2,8%**
Beroepsmatig anders	10,0%	6,4%	8,2%	8,2%	6,3%	8,1%	8,3%	10,1%	1,7%	14,8%	**9,5%**
Anders	1,5%	0,8%	0,8%	0,2%	0,7%	0,4%	0,9%	1,8%	0,0%	1,9%	**1,3%**
Totaal	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

*Nadere analyse adviezen, welke adviesvragers uitgesplitst per gemeente

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Advies	€ 865.000

Meldingen

Wat hebben we bereikt?

Voor degenen die een melding van (of een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen was er een toegankelijk meldpunt. Op basis van de inhoud van de melding werden, in samenspraak met alle betrokkenen, de noodzakelijke vervolgstappen gezet en besloten wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van die vervolgstappen op zich nam.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Bereikbaarheid van het meldpunt gegarandeerd
- Alle ingekomen meldingen in ontvangst genomen
- Alle meldingen bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is en daar zo nodig op geacteerd
- Vervolgens zoveel mogelijk binnen een termijn van 5 (werk)dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en die intercollegiaal of multidisciplinair beoordeeld. Dit proces wordt Veiligheidsbeoordeling genoemd
- Vervolgstappen bepaald en gerealiseerd:
  - Direct beëindigen bemoeienis: de beoordeling van een melding kan als uitkomst hebben dat er geen zorgen zijn over de veiligheid van betrokkenen en verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale teams of een collega-organisatie niet nodig is
  - Direct overdragen: als de veiligheidsbeoordeling uitwijst dat een casus qua aard en ernst kan worden opgepakt door een lokaal team of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is, vindt direct overdracht plaats
  - Veilig Thuis-inzet zonder onderzoek (Voorwaarden en Vervolg): als er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en als de directbetrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zo nodig hulp te aanvaarden, dan stelt Veilig Thuis veiligheidsvoorwaarden op in overleg met de betrokkenen en professionals, en draagt de casus daarna over, in veel gevallen naar een (gespecialiseerde) hulpverlener
  - Veilig Thuis-inzet met onderzoek: als de bevoegdheid en expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helder te verkrijgen of sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling, en/of indien betrokkenen onvoldoende bereid of in staat zijn hulp te accepteren, voert Veilig Thuis onderzoek uit. In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Vervolgens worden, net als bij Voorwaarden en Vervolg, veiligheidsvoorwaarden opgesteld en overgedragen
  - Na opstelling van veiligheidsvoorwaarden en overdracht monitoren of de hulp op gang gekomen is, of is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, of deze hebben geleid tot directe veiligheid, of de stabiele veiligheid in voldoende mate is hersteld, of er voldoende aandacht voor herstel van de opgelopen schade is
-

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Aantal meldingen	10.391	10.500	10.266

Onderstaande tabellen tonen de gerealiseerde hoeveelheden per gemeente, wel/niet hermelding en met/zonder kinderen.

tabel 2

Het aantal ontvangen meldingen 2020	Aantal cases met 1 melding	Aantal cases met meerdere meldingen	Eindtotaal
01 's-Gravenhage	4.447	1.797	6.244
02 Delft	505	202	707
03 Zoetermeer	786	399	1.185
04 Rijswijk	326	157	483
05 Westland	392	154	546
06 Leidschendam-Voorburg	390	149	539
07 Pijnacker-Nootdorp	200	76	276
08 Wassenaar	150	37	187
09 Midden-Delfland	59	14	73
11 Buitenregio gemeenten	25	1	26
Eindtotaal	**7.280**	**2.986**	**10.266**

* Als van dezelfde casus meer dan één melding wordt gemaakt dan is sprake van een hermelding

tabel 3

Het aantal ontvangen meldingen in 2019 met kinderen of zonder kinderen	Met kinderen*	Zonder kinderen	Eindtotaal	Relatief aandeel
01 's-Gravenhage	4.891	1.353	6.244	78%
02 Delft	573	134	707	81%
03 Zoetermeer	1.016	169	1.185	86%
04 Rijswijk	365	118	483	76%
05 Westland	451	95	546	83%
06 Leidschendam-Voorburg	456	83	539	85%
07 Pijnacker-Nootdorp	247	29	276	89%
08 Wassenaar	151	36	187	81%
09 Midden-Delfland	65	8	73	89%
11 Buitenregio gemeenten	18	8	26	69%
Eindtotaal	**8.233**	**2.033**	**10.266**	**80%**

* Aan de casus verbonden minderjarige die op datum ontvangst melding jonger is dan 18 jaar.
Deze definitie is conform de richtlijn van het CBS en informatieprotocol VT.

tabel 4

Melder	01 's-Gravenhage	02 Delft	03 Zoetermeer	04 Rijswijk	05 Westland	06 Leidschendam-Voorburg	07 Pijnacker-Nootdorp	08 Wassenaar	09 Midden-Delfland	11 Buitenregio gemeenten	VTH
Buurtbewoner	1,9%	2,5%	3,0%	1,4%	1,7%	1,9%	2,2%	2,7%	2,7%	0,0%	**2,1%**
Directbetrokkene, jeugdige	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,4%	0,4%	0,5%	0,0%	0,0%	**0,1%**
Directbetrokkene, volwassene	1,2%	2,5%	2,3%	1,9%	1,3%	1,5%	4,0%	0,5%	1,4%	12,0%	**1,6%**
Familielid van directbetrokkene	1,1%	1,0%	3,7%	0,8%	1,8%	1,7%	1,4%	1,6%	1,4%	0,0%	**1,5%**
Justitie en veiligheid	70,2%	62,5%	58,8%	66,7%	64,9%	65,3%	62,3%	54,5%	61,6%	8,0%	**66,9%**
Kinderopvang	0,2%	0,4%	0,7%	0,0%	0,6%	0,2%	1,1%	0,5%	0,0%	0,0%	**0,3%**
Medische beroepsgroepen	8,1%	9,3%	8,4%	9,1%	10,8%	8,7%	10,9%	11,8%	6,8%	0,0%	**8,6%**
Onderwijs	2,7%	2,4%	2,7%	3,1%	2,6%	3,5%	5,1%	2,7%	2,7%	8,0%	**2,8%**
Paramedische beroepsgroepen	0,2%	0,0%	0,3%	0,4%	0,2%	0,2%	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	**0,2%**
Persoon behoort tot het sociale netwerk	0,4%	0,4%	0,7%	0,4%	0,0%	1,7%	1,4%	0,0%	0,0%	8,0%	**0,5%**
Psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers	8,1%	12,4%	12,0%	10,1%	10,5%	10,6%	7,2%	18,2%	15,1%	16,0%	**9,4%**
Vrijwilliger	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
Beroepsmatig anders	4,1%	3,8%	4,6%	4,3%	3,3%	3,2%	2,5%	4,8%	4,1%	44,0%	**4,1%**
Niet beroepsmatig	0,6%	0,3%	0,8%	0,4%	0,4%	0,6%	0,4%	0,5%	0,0%	4,0%	**0,6%**
Anders	1,0%	2,1%	1,9%	1,0%	2,0%	0,7%	1,1%	1,1%	4,1%	0,0%	**1,2%**
Totaal	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

*Nadere analyse meldingen, welke melder uitgesplitst per gemeente

Ontwikkeling wachtlijst Veilig Thuis Haaglanden 2020 (na veiligheidsbeoordeling)

Maand	Totaal wachtlijst VTH
Januari	726
Februari	714
Maart	734
April	597
Mei	553
Juni	534
Juli	531
Augustus	518
September	428
Oktober	344
November	294
December	361

NB. De aantallen zijn niet allemaal op dezelfde datum van de maand genomen, maar wel in de betreffende maand.

De ontwikkeling van de wachtlijst over 2020 wordt o.a. veroorzaakt door extra inzet van de flexibele inzet om te werken richting de afgesproken aantallen. Daarnaast heeft het te maken met de werving (er zijn nieuwe collega's gestart die direct vanuit het instroomteam zaken hebben opgepakt), het teruglopen van het aantal meldingen en de ruimte die hierdoor ontstond om de wachtlijst goed te doorlopen. Een deel van de zaken die langer op de wachtlijst stonden zijn na contact met direct betrokkenen afgerond (omdat de situatie veranderd is – bijvoorbeeld partners die de relatie hebben verbroken) of overgedragen aan hulpverlening die gedurende de periode op de wachtlijst opgestart is. Tevens zijn afgelopen jaar alle wachtlijstbeheerders bij elkaar gezet om kennis en ervaring uit te wisselen over invulling van deze taak en hoe ze van elkaar kunnen leren. Ook dit heeft effect in het teruglopen van de wachtlijsten.

Wettelijke termijnen

De wettelijke termijnen zijn niet altijd behaald. De directe oorzaak ten aanzien van V&V en onderzoek is de wachtlijst. Het lukt niet om het traject af te ronden binnen de wettelijke termijn van 77 dagen na binnenkomst van de melding.

Het behalen van de wettelijke termijnen ten aanzien van de veiligheidsbeoordeling wordt niet altijd gehaald. In een aantal gevallen wordt er bewust voor gekozen om af te wijken van de wettelijke termijn tot uiterlijk 7 werkdagen, omdat in de praktijk blijkt dat die tijd nodig is om alle betrokkenen te bereiken om een goede veiligheidsbeoordeling te kunnen doen.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Meldingen (structurele formatie)	€ 7.188.000
Meldingen (flexibele inzet)	€ 2.617.000

Huisverbod coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Verhoging van de effectiviteit van huisverboden, door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voerde Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelde het zorgadvies op voor gemeenten (lees: de burgemeester) over het (niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunde procesregisseurs van gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werkten samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordeelden de veiligheidsafspraken en brachten hun expertise in. Op het Veiligheidshuis was een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken en om de uitvoering van de hulpverlening door de Reclassering Nederland, Algemeen Maatschappelijk Werk en Crisisdienst Jeugd gedurende een huisverbod op elkaar af te stemmen.

Indicator	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Coördinatie huisverboden	460	441	474

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Coördinatie huisverboden	€ 465.000

Voorlichting

Wat hebben we bereikt?

Met voorlichtingsactiviteiten is bijgedragen aan bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veilig Thuis gaf voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting waren verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen waren alle professionals die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Gerealiseerde lasten
Voorlichting	€ 16.000

1.5 Programmaverantwoording Overhead

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) wordt in de jaarstukken een verplichte beleidsindicator opgenomen inzake de overhead. De indicator betreft:

Indicator	Indicator	Toelichting
Overhead	28,2%	% van de totale lasten. De totale lasten overhead bedroegen € 9.905.000 op een lastentotaal van € 35.072.000 (deze getallen zijn ontleend aan tabel GR1 en exclusief het Programma Corona). Apart berekend voor GGD resp. Veilig Thuis is het overheadpercentage 25,9% resp. 29,2%.

Een nadere toelichting op de opbouw en omvang van de overhead treft u in paragraaf 1.4 van de jaarrekening.

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GR

Het BBV schrijft onderstaande financiële kengetallen met toelichting voor zodat een oordeel kan worden gevormd over de financiële gezondheid van de GR.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Solvabiliteitsratio	-247%	n.v.t.	7%
Structurele exploitatieruimte	-3,21%	n.v.t.	5,69%
Netto schuldquote	2,23%	n.v.t.	-2,83%

Toelichting solvabiliteitsratio

Definitie: Eigen vermogen (reserves + resultaat) als percentage van het balanstotaal.
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Een hoger percentage geeft een gunstiger situatie weer.
Verklaring waarde: De GR kan alle nabetalingsverplichtingen over 2020 aan de opdrachtnemer nakomen zonder eerst extra bijdragen van deelnemende gemeenten te verkrijgen.
Betekenis: De hierboven aangegeven situatie vloeit deels logisch voort uit de keus om bij een aantal de GGD-taken achteraf af te rekenen met de deelnemende gemeenten. Voor de Veilig Thuis-taken geldt dat tot nu toe met een flexibele schil wordt gewerkt die achteraf wordt afgerekend.

Toelichting structurele exploitatieruimte

Definitie kengetal: Saldo van structurele baten en lasten + saldo van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves als percentage van de totale baten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Structureel evenwicht komt tot uiting in een structurele exploitatieruimte van 0%. Een hoger percentage geeft een gunstiger situatie weer.
Verklaring waarde: Er is geen sprake van structureel evenwicht doordat de GR bijdragen van de gemeenten (het voorschot) in 2020 op een hoger niveau lagen dan de werkelijke uitgaven. Het surplus aan bijdragen loopt via de spelregels weer terug naar de gemeenten. Voorbeelden hiervan betreffen de afrekeningen op de TOKIN en meldingen.
Betekenis: Het geschetste beeld hangt samen met een behoedzaam begrotingsbeleid, waarbij er geen substantiële reserves worden aangehouden door de GR.

Toelichting netto schuldquote

Definitie kengetal: Schuldenlast als percentage van eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een lager percentage geeft een gunstiger situatie weer.
Verklaring waarde: De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft nagenoeg geen schulden; op de balans zijn slechts verschuldigde bedragen opgenomen naar aanleiding van de eindafrekening en –verrekening van de gemeente Den Haag. De GR heeft ook amper eigen middelen.
Betekenis: Er is ook heel weinig druk op de exploitatie als gevolg van rentelasten en aflossingen. Dat is zichtbaar aan de zeer lage netto schuldquote; de fluctuatie daarvan heeft geen betekenis.

EMU-saldo

Definitie: Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, mede-overheden en sociale fondsen). GR-en zijn, net als andere decentrale overheden, verplicht om hun bijdrage aan het EMU-saldo te presenteren. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo van de hele collectieve sector is macro genormeerd en is vertaald naar een referentiewaarde. De bedoeling is dat het individuele saldo niet lager is dan de referentiewaarde. Hieronder wordt voldaan.

Ontwikkeling EMU-saldo

	2019	2020	2021	2022	2023
EMU-SALDO	724-	2.806	2.082-	-	-
EMU-SALDO referentiewaarde 2020	3.943-	3.943-	3.943-	3.943-	3.943-
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	3.220	6.750	1.861	3.943	3.943

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële Vaste Activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-	-	-	-	-
			Uitzettingen	-	-	-	-	-
		Vlottende Activa	Uitzettingen	-	28.274	28.274-	-	-
			Liquide middelen	-	-	-	-	-
			Overlopende activa	293	2.421	2.713-	-	-
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-	-	-	-	-
		Vlottende Passiva	Vlottende schuld	2	26.769	26.771-	-	-
			Overlopende passiva	1.015	1.119	2.134-	-	-
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								

Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

In de begroting 2020 stond een aantal risico's benoemd. Onderstaande tabel geeft deze risico's weer, of ze zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan. De risico's waren in de begroting 2020 niet gekwantificeerd met een kanspercentage en financiële impact. Vanaf de begroting 2021 is hieraan wel invulling gegeven.

#	Risico	Voor gedaan	Omgang
1.	**Inwonersontwikkeling** Tot op heden zijn er geen duidelijke afspraken over hoe om te gaan met de ontwikkeling van het aantal inwoners in de regio. Derhalve zijn de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening niet meegenomen. Het niet meenemen van dit effect kan ertoe leiden dat de kwaliteit van de dienstverlening op den duur niet behouden kan worden.	Ja	Het risico heeft zicht voorgedaan in 2020. Vanwege de coronacrisis is niet aantoonbaar in beeld te brengen wat de financiële impact hiervan is.
2.	**Scheiding regionaal en lokaal pakket** In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt het draagvlak voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Het invulling geven aan de crisisorganisatie wordt voor een belangrijk deel bepaald door de robuustheid van de GGD, die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken. Deze taken worden buiten de verantwoordelijkheid van het AB verricht.	Nee	Heeft zich in 2020 niet voorgedaan. Ook in 2020 zijn lokale taken afgenomen.
3.	**Takenpakket** Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Ja	De GGD heeft in 2020 vanuit het Rijk verschillende taken moeten voeren in het kader van de bestrijding van het Coronavirus. Deze taken hebben tot aantoonbare verhogingen van kosten geleid. Deze worden echter volledig gedekt voor het Rijk.
4.	**Indexering:** Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Nee	-
5.	**Calamiteiten in de dienstverlening die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening** (uitbraak infectieziekten,		

#	Risico	Voor gedaan	Omgang
	maatschappelijke calamiteiten), voor zover deze kosten niet binnen de in de dienstverlenings-overeenkomst overeengekomen bandbreedtes vallen.	Ja	Zie punt 3
6.	**Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn** (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien).	Ja	Naar aanleiding van een recent datalek in de GGD-systemen, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarbij heeft de Autoriteit Persoonsgegevens aangegeven het toezicht op de GGD te zullen intensiveren. Het is nog niet duidelijk wanneer de uitkomst van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens te verwachten is en wat de uiteindelijke bevindingen zullen zijn. Onderzoeken en besluiten van de Autoriteit Persoonsgegevens worden doorgaans openbaar gemaakt.
7	**Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime:** de definitieve fiscale analyse kan pas gemaakt worden nadat ook de dienstverleningsovereenkomst geconcretiseerd is.	Nee	-
8	**Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen)** In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De gevolgen van de verbouwing van aan het Westeinde voor de GGD zijn nog niet bekend. Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.	Ja	Het risico heeft zich in die zin voorgedaan dat de bedrijfsvoeringskosten zijn geactualiseerd. Deze heeft geleid tot hogere kosten, waarbij dit met een tweede begrotingswijziging 2020 is opgevangen. De financiële impact is daarmee nul.

Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid Veilig Thuis

In onderstaand overzicht wordt de stand van zaken aangegeven van de risico's die werden gesignaleerd in de begroting 2020. De risico's waren in de begroting 2020 niet gekwantificeerd met een kanspercentage en financiële impact. Vanaf de begroting 2021 is hieraan wel invulling gegeven.

#	Risico	Voor gedaan	Omgang
1.	**Onvoldoende werving en behoud van personeel en onvoldoende capaciteit ten opzichte van de hoeveelheid werk** Er worden maatregelen ingezet voor een beter behoud van personeel. Desalniettemin blijft werving en behoud van personeel lastig in de huidige krappe arbeidsmarkt. Om een optimale bezetting te realiseren is eigen personeel noodzakelijk. Kosten inhuur en inkoop zijn aanmerkelijk hoger dan kosten van eigen personeel. Door de wervings– en inwerkperiode gaat vertrek	Nee	Risico heeft zich niet voorgedaan. Er was in 2020 een laag verloop onder maatschappelijk werkers. Desondanks is het risico niet helemaal gekeerd. In oktober 2019 is er een aanbesteding geweest, welke in 2020 van kracht is gegaan. Doel van de aanbesteding was de inzet van senioren en medioren maar er zijn voornamelijk junioren ontvangen. Dit is opgevangen door te investeren in extra opleidingen en meer tijd voor inwerken.

	van personeel gepaard met kosten van verlies aan expertise en met hogere werkdruk voor het personeel. De uitbreiding van hoeveelheid personeel kan impact hebben op de inzet van P&O, die nodig is om deze uitbreiding te realiseren.		Financieel is in 2020 afgesproken om het resultaat op de salariskosten van 'meldingen' af te rekenen op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten.
2.	**Effect aangescherpte meldcode** De extra volumegroei van het aantal meldingen en adviesaanvragen is gebaseerd op het lage scenario uit de landelijke impact analyse van de aangescherpte meldcode van 5% groei van het aantal meldingen en adviezen.	Nee	Aantal meldingen blijven achter bij 2019. Dit vindt vooral zijn oorzaak in de Coronapandemie. Beperkte afname van het aantal meldingen. Naast Corona is ook de samenwerking rondom de meldcode in de keten aangehaald.
3.	**Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen)** In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De kosten van de verbouwing van het Westeinde en de nieuwe inrichting van de ICT-infrastructuur zijn nog niet definitief bekend. Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.	Ja	Het risico heeft zich in die zin voorgedaan dat de bedrijfsvoering kosten zijn geactualiseerd. Deze heeft geleid tot hogere kosten, waarbij dit met een tweede begrotingswijziging 2020 is opgevangen. De financiële impact is daarmee nul.
4.	**Autonome groei en achterstanden** In 2017 en 2018 is een forse stijging zichtbaar van zowel meldingen als adviezen. Vanaf 2019 is geen verdere autonome groei verondersteld. Indien de capaciteit niet in evenwicht is met de instroom, ontstaan achterstanden en loopt de werkvoorraad op.	Nee	Aantal meldingen blijven achter bij 2019. Dit vindt vooral zijn oorzaak in de coronaviruspandemie. Beperkte afname van het aantal meldingen. Naast corona is ook de samenwerking rondom de meldcode in de keten aangehaald.
5.	**Capaciteit, expertise en vaardigheden in de keten** Zowel de instroom als de doorlooptijden bij Veilig Thuis Haaglanden zijn afhankelijk van de capaciteit, expertise en vaardigheden in de rest van de keten. Door samenwerking en ketenafspraken, investeren in expertise en voorlichting draagt Veilig Thuis Haaglanden bij vanuit haar rol. Bij krapte in de rest van de keten wordt er onnodig vaak (terug)gemeld bij Veilig Thuis Haaglanden en kan Veilig Thuis Haaglanden casussen niet goed overdragen aan ketenpartners, zodat bijvoorbeeld dat hulp niet tijdig wordt gerealiseerd.	Ja	Risico heeft zich voorgedaan, maar moeilijk vast te stellen in welke mate, mede door het coronavirus. Maatregelen: samenwerkingskader vanuit VNG met de daarop gebaseerde zelfscan.
7.	**Investeringen in cliënt volgsysteem** In de loop van 2020 wordt duidelijk welke management informatie systeem (data warehouse) nodig is.	Nee	-
8.	**Meer huisverboden** De intensievere inzet zal mogelijk gepaard gaan met volumegroei.	Nee	-
9.	**Vervolg MDA++**. In de begroting zijn geen uitgaven geraamd voor het vervolg op de pilot MDA++. Besluitvorming over continuering via de GR kan tot een begrotingswijzing leiden.	Nee	Veilig Thuis Haaglanden wordt vanuit centrumgemeenten gefinancierd voor projectleider en begeleiders. Pilot en wordt eind 2021 geëvalueerd.

10	**Besparing door daling instroom en aanpassing productmix.** Deze verwachte besparing is afhankelijk van de mogelijkheden (capaciteit en expertise) in de rest van de keten.	Ja	Risico heeft zich voorgedaan, maar moeilijk vast te stellen in welke mate, mede door het coronavirus. Maatregelen: samenwerkingskader vanuit VNG met de daarop gebaseerde zelfscan.

2.2 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering GR

Bij de vaststelling van de begroting heeft het GR-bestuur in reactie op zienswijzen van raden diverse toezeggingen gedaan over opvolging van die zienswijzen. Onderstaand overzicht geeft kort de stand van zaken weer.

	Algemeen	**Stand van zaken**
1	Verdere technische verbetering planning & control stukken t.b.v. transparantie en inzichtelijkheid P&C.	Stappen gezet, nog niet gereed Verbeterpunten zijn betrokken bij de voorbereiding van de Jaarstukken 2020 en Begroting 2022. Dit zal een vervolg krijgen bij de volgende P&C-cyclus in de vorm van de aanscherping van de afstemming van de producten, vastlegging van de werkwijze in circulaires en het tijdspad.
2	Notitie Overheadharmonisatie t.b.v. uniformiteit en transparantie.	Gereed, nieuwe systematiek bedrijfsvoeringtoeslag is vastgesteld in oktober 2020.
3	Quick wins mogelijke samenwerking tussen GGD en Veilig Thuis.	Stappen gezet, nog niet gereed. Veilig Thuis is verhuisd naar de GGD-hoofdlocatie. In de Begroting 2022 is het voornemen tot verdere samenwerking opgenomen.
4	Verbeterde actieve bewaking uitgavenontwikkeling. Stringent en zuinig met middelen. Tussentijdse rapportages en verantwoording.	Stappen gezet, nog niet gereed. In het bestuur en met de opdrachtnemer zijn structurele en sluitende afspraken gemaakt over informatievoorziening. De tussentijdse financiële beheersing is nog in ontwikkeling.
5	Rapportage m.b.t. Reserve GGD ZHW, Reserve ASG en Liquidatiesaldo STOJAH.	Gereed. In het AB van 9 juli 2020 heeft besluitvorming hierover plaatsgevonden. Waarbij o.a. is besloten dat het restant van de gelden van GGD ZHW reserve terugvloeien naar de H8 gemeenten.
	GGD	**Stand van zaken**
1	GGD Visie, startnotitie.	Bijna gereed. In 2019 is een startnotitie opgeleverd. In 2020 is daar vervolg aan gegeven. De visie is begin 2021 opgeleverd voor vaststelling.
2	Opvolging Doelmatigheid onderzoek (DMO) GGD.	Niet gereed. De uitkomsten van het DMO Indirecte kosten GGD zouden worden betrokken bij Notitie Overheadharmonisatie (zie Alg.2). Over te maken keuzes n.a.v. het DMO Epidemiologie en Gezondheidsbevordering is het gesprek nog gaande.
3	Verdere verbetering resultaatindicatoren in GGD begroting en ontwikkeling resultaatgericht werken.	Stappen gezet, nog niet gereed. Resultaatgerichtheid GGD is aspect van het visietraject GGD. Bij het opstellen van de Beleidsbegroting 2021 en 2022 is extra aandacht besteed aan de indicatoren.
4	Vormgeven heldere werkwijze m.b.t. onderbouwing en	Stappen gezet, nog niet gereed.

	vaststelling tarieven en omgaan met stijging inwonertal.	In de Begroting 2021 en 2022 zijn tarieven voor P*Q taken opgenomen en is voor enkele taken eenmalige uitbreiding geraamd. Een generiek voorstel m.b.t. omgaan met stijging inwonertal volgt voor de volgende voorjaarsbrief (feb 2022).
	Veilig Thuis	**Stand van zaken**
1	Tijdige, juiste en volledige Voortgangsrapportage Veilig Thuis. Bewaken Implementatie aangescherpte meldcode en ontwikkeling gedifferentieerde casusmonitoring Veilig Thuis.	Stappen gezet, nog niet gereed. Verbeteringen in frequentie en kwaliteit van tussenrapportages zijn geborgd in afspraken. De ontwikkeling van de informatievoorziening heeft de volle aandacht. In april 2020 kwam een eerste monitor beschikbaar. Voor 2021 staat de overgang van informatievoorziening naar Cognos of PowerBI op de agenda, zodat deze nog toegankelijker, accurater en duidelijker wordt.
2	Bestuurlijk richting aan ketenafspraken Veilig Thuis en werkwijze Veilig Thuis.	Stappen gezet en worden gemaakt, maar nog niet gereed. Vanaf eind 2019 vindt afstemming plaats tussen centrumgemeenten (regie op ketenverbeteringen Regiovisie) en GR-bestuur (inzet Veilig Thuis).
3	Bewaking effecten verdeelsleutel Veilig Thuis i.r.t.de centrumgemeentegelden (DUVO-middelen) en zo nodig evaluatievoorstel.	Stappen gezet, nog niet gereed. In de Voorjaarsbrief van de GR is opgenomen dat integrale afweging van extra middeleninzet in de keten (binnen en buiten Veilig Thuis) wordt nagestreefd.
4	Inzicht in gevolgen Huisvesting Veilig Thuis.	Dit is 2021 afgerond in de Notitie Overhead, als aandachtspunt bij uitwerking van de kostentoerekeningsmethodiek.

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) worden in de jaarstukken verplichte beleidsindicatoren opgenomen, voor zover relevant. De relevantie indicatoren zijn als volgt:

Indicator	**Indicator**	**Toelichting**
Formatie*	0,0028	Formatie in FTE per 1000 inwoners. De GR heeft personeel in dienst, naast de Directeur Publieke Gezondheid, Directeur Veilig Thuis als onbezoldigde GR-functionarissen met bezoldigde aanstelling bij de Gemeente Den Haag. De GR-secretaris en GR-controller zijn bezoldigd in dienst bij de GR.
Bezetting*	0,0023	Bezetting FTE per 1000 inwoners. In 2020 zijn een nieuwe Directeur Publieke Gezondheid en Directeur Veilig Thuis en GR-Secretaris aangetreden. Begin 2020 werd de GR-Secretaris ingehuurd en de functie van GR-controller is vanaf september 2020 ingevuld door tijdelijke inhuur (voor minder uren) waardoor de bezetting iets lager uitkomt.
Apparaatskosten*	€0,28	Apparaatskosten per inwoner. De GR heeft eigen apparaatskosten opgenomen als GR-ondersteuning onder de overhead. Zie paragraaf 1.4. De apparaatskosten waren voor 2020 begroot op € 350.000, de realisatie bedroeg € 336.978.

Externe inhuur	30,4%	Externe inhuur als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur. In 2020 zijn de functies van GR-Secretaris en GR-Controller deels met externe inhuur ingevuld. Dit voor een bedrag van € 70.251. Afgezet tegen de totale loonsom inclusief van € 231.296 bedraagt het % externe inhuur daarmee 30%.

*De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. De negen gemeenten hebben in totaal 1.121.614 inwoners (CBS:31-12-2020).

Bedrijfsvoering GGD

Privacybescherming

In 2020 heeft de GGD op het gebied van de AVG en VIM goede voortgang geboekt. Toch is er voor dit thema blijvend aandacht nodig. In dat kader is door de gemeente Den Haag/ dienst OCW een strategisch kader opgesteld en is de samenwerking tussen de gemeente Den Haag/ dienst OCW en de uitvoerende onderdelen (GGD, Veilig Thuis en JMO) verder versterkt om op een efficiënte manier privacy beleid te implementeren.

Bedrijfsvoering Veilig Thuis

- In 2020 is geïnvesteerd in het verbeteren van de stuurinformatie van operationele sturing. Hiermee kan beter gestuurd worden op de kwaliteit en productiviteit van verschillende teams
- In 2020 is een rapportage ontwikkeld waarmee samen met ketenpartners gestuurd kan worden op de effectiviteit van gezamenlijke inspanningen
- Om mee te kunnen bewegen met het stijgende werkaanbod heeft eind 2019 een aanbesteding plaatsgevonden voor de inhuur van maatschappelijk werkers. Doel was senioren en medioren in te kunnen zetten, maar er zijn voornamelijk junioren ontvangen. Dit is opgevangen door een extra investering in opleidingen en tijd voor het inwerken
- Financieel is in 2020 afgesproken om het resultaat op de salariskosten van 'meldingen' af te rekenen op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten
- In 2019 heeft een succesvolle pilot plaats gevonden om de performance van het systeem Clavis te verbeteren, de aanpassingen zijn in 2020 in de productieomgeving doorgevoerd. In 2020 is daarnaast ingezet op het vergroten van de gebruikersvriendelijkheid van het systeem zodat minder tijd aan registratie besteed hoeft te worden

2.3 Meerkosten Coronavirus GGD

In het kader van de verantwoording van de meerkosten ten gevolge van het coronavirus bij de GGD is in dit jaarverslag een aparte paragraaf opgenomen. Hiermee wordt aangesloten bij de verantwoordingsinstructie meerkosten coronavirus GGD van het ministerie van VWS zoals vastgesteld op 11 december 2020.

In de verantwoordingsinstructie van het ministerie is o.a. opgenomen dat:

- In de **jaarrekening** worden de meerkosten onder de programma verantwoording bij het programma waar de meerkosten zijn gemaakt verwerkt. De kosten worden dan ook op de reguliere wijze toegelicht
- In het **jaarverslag** wordt een coronavirus (COVID-19) paragraaf opgenomen waarin een specifieke tabel (verantwoordingsformulier VWS-declaratie meerkosten Corona) voor de verantwoording inclusief toelichting dient te worden opgenomen

De voornoemde tabel en toelichting hierop treft u hieronder.

Verantwoordingsformulier VWS-declaratie meerkosten Corona

	Kostensoort	Meerkosten 2020
Blok 1	**Bron- en contactonderzoek**	**€ 16.932.869**
Blok 2	**Bemonstering**	
Blok 3	**Overige Meerkosten**	
	Infectieziektebestrijding (IZB)	
	Tuberculosebestrijding (TBC)	
	Medische Milieukunde (MMK)	
	Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
	Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
	Reizigerszorg	
	Gezondheidsbevordering (GB)	
	Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
	Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	
	Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
	Veilig Thuis	
	Forensische Zorg (For)	
	Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
	Overig	€ 707.416
	Ondersteuning	€ 1.639.099
	Subtotaal	**€ 2.346.515**
Blok 4	**Minder baten (verrekend met minder lasten)**	
	Infectieziektebestrijding (IZB)	
	Tuberculosebestrijding (TBC)	
	Medische Milieukunde (MMK)	
	Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
	Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
	Reizigerszorg	€ 774.630
	Gezondheidsbevordering (GB)	
	Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
	Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	
	Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
	Veilig Thuis	
	Forensische Zorg (For)	
	Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
	Overig	€ 1.221.957
	Ondersteuning	
	Subtotaal	**€ 1.996.587**
Blok 5	**Laboratoriumkosten**	**€ 10.202**
	Totaal bij VWS te declareren meerkosten 2020	**€ 21.286.173**
	Labkosten (te declareren bij RIVM)	€ 17.414.246
	Totaal meerkosten Corona 2020	€ 38.700.419

Specificatie kosten Corona 2020

Specificatie kosten Corona 2020	Werkelijke kosten	Begroot
Programma Corona		
Callcenter, Testproces, BCO	€ 16.932.869	€ 15.530.000
Expertisecentrum, & Ondersteuning	€ 1.639.099	€ 3.864.000
Overige laboratoriumkosten	€ 10.202	€ -
	€ 18.582.170	*€ 19.394.000*
Overige meerkosten Corona (voor juli)	€ 707.416	€ 1.511.000
Gederfde opbrengsten	€ 1.996.587	€ -
Totaal bij het Rijk te declareren meerkosten	***€ 21.286.173***	***€ 20.905.000***
Laboratoriumkosten (te declareren bij RIVM)	€ 17.414.246	€ 46.500.000
Totaal kosten Corona 2020	***€ 38.700.419***	***€ 67.405.000***

Toelichting:

Voor de meerkosten Corona was een bedrag begroot van € 67,4 miljoen.

1. Programma Corona (testen, bron- en contactonderzoek, expertisecentrum en ondersteuning) € 19,4 miljoen.
2. Laboratoriumkosten Covid-diagnostiek € 46,5 miljoen.
3. Kosten m.b.t. de taak 'Inzet incidenten, rampen en crises', vooruitlopend op het programma Corona € 1,5 miljoen.

De totaal gerealiseerde meerkosten als gevolg van corona zijn in 2020 uitgekomen op € 38,7 miljoen.

De afwijking ten opzichte van de begroting is als volgt te verklaren:

- Er is met name bij de laboratoriumkosten Covid-diagnostiek aanzienlijk minder besteed dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat er in de begroting is uitgegaan van de landelijke streefcijfers (landelijk 30.000 en later 70.000 testen per dag). Dit aantal is geen werkelijkheid gebleken. Vertaald naar de regio Haaglanden waren er op basis van deze streefcijfers ca. 718.000 tests begroot. Uiteindelijk zijn er in 2020 ca. 445.000 tests daadwerkelijk uitgevoerd. De kosten zijn hierdoor € 17,8 miljoen. Dit is lager dan begroot.
- Daarnaast zijn er door verschillende laboratoria in de loop van 2020 afspraken gemaakt over de financiering, waardoor deze kosten niet meer via de GGD zijn gelopen. Ook hierdoor zijn de kosten een stuk lager gebleken (€11,2 miljoen.)
- Daarnaast zijn er minder lasten gerealiseerd dan begroot met betrekking tot het expertisecentrum en ondersteuning. Dit is het gevolg van het feit dat er in de begroting is gewerkt met een standaard tarief voor ondersteuning, terwijl uiteindelijk alleen de werkelijke meerkosten in rekening zijn gebracht bij de GGD.
- De gederfde inkomsten betreffen de lagere inkomsten op de taken Reizigersadvies en -vaccinatie (€ 775.000), Hygiëne-inspectie seksinrichtingen (€ 11.000), Sociaal Medisch Advies (€ 397.000) en Toezicht op de kinderopvang (€ 814.000). Bij de gederfde inkomsten is cf. voorschrift ook rekening gehouden met lagere lasten op de betreffende taken.

Dat de kosten lager zijn uitgevallen dan begroot betekent automatisch ook dat de declaratie bij het Rijk lager uitvalt dan begroot.

Deel 2: Jaarrekening van de GR

Leeswijzer

Deze jaarrekening bestaat uit drie onderdelen.

In Hoofdstuk 1 worden de baten en lasten van de GR en het financiële resultaat voor de Regionale GGD-taken en Veilig Thuis gepresenteerd.

Hoofdstuk 2 toont de financiële positie de GR door middel van de Balans met toelichting.

Hoofdstuk 3 bevat diverse bijlagen waaronder de nacalculatie van de deelnemersbijdragen over 2020 en overzichten van baten en lasten naar taakvelden.

1. Baten en lasten

1.1 Overzicht van baten en lasten

Het totale overzicht van baten en lasten van de GR is als volgt.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Primaire begroting	Actuele begroting	Realisatie 2020	Verschil
Programma Regionale GGD-taken				
Baten reguliere Regionale GGD-taken	18.650	21.298	18.821	-2.477
Lasten reguliere Regionale GGD-taken	-14.464	-16.387	-13.273	3.114
Saldo reguliere Regionale GGD-taken	4.186	4.911	5.548	637
Baten Programma Corona	0	65.894	36.704	-29.190
Lasten Programma Corona	0	-62.695	-35.957	26.738
Saldo Programma Corona	0	3.199	747	-2.452
Onvoorziene baten	0	0	122	122
Onvoorziene lasten	0	0	-130	-130
Saldo onvoorzien	0	0	-8	-8
Totaal saldo baten en lasten	4.186	8.110	6.287	-1.823
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	0	0	0
Totaal programma Regionale GGD-taken	**4.186**	**8.110**	**6.287**	**-1.823**
Programma Veilig Thuis				
Baten	14.733	17.542	17.542	0
Lasten	-10.491	-12.337	-11.445	892
Totaal saldo	4.242	5.205	6.097	892
Onvoorziene baten	0	0	0	0
Onvoorziene lasten	0	0	-318	-318
Totaal onvoorzien	0	0	-318	-318
Totaal saldo baten en lasten	4.242	5.205	5.778	573
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	318	318	0
Totaal programma Veilig Thuis	**4.242**	**5.523**	**6.097**	**574**
Programma Overhead				
Baten GR-ondersteuning	0	350	350	0
Lasten GR-ondersteuning	0	-350	-337	13
Lasten reguliere Regionale GGD-taken	-4.185	-4.911	-4.706	205
Lasten Programma Corona	0	-3.199	-747	2.452
Lasten Veilig Thuis	-4.242	-4.719	-4.862	-143
Totaal programma Overhead	**-8.427**	**-12.829**	**-10.302**	**2.527**
Recapitulatie				
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	1	0	834	834
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	0	804	1.235	431
Totaal resultaat GR-ondersteuning	0	0	13	13
Totaal GR GGD en Veilig Thuis	**1**	**804**	**2.082**	**1.278**

Specificatie van het resultaat

Baten Regionale GGD-taken	55.647	
Lasten Regionale GGD-taken (programma incl. onvoorzien + overhead)	-54.813	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		**834**
Baten Veilig Thuis	17.542	
Lasten Veilig Thuis (programma incl. onvoorzien + overhead)	-16.626	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		**916**
Saldo financiële baten en lasten i.c. onttrekking reserve Veilig Thuis		**318**
Baten GR-ondersteuning	350	
Lasten GR-ondersteuning	-337	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening GR-ondersteuning		**13**
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis voor bestemming		**2.082**

Specificatie Resultaten uit gewone bedrijfsuitoefening

Afrekening Toezicht op de Kinderopvang (teruggave voorschot)	952	
Afrekening Taken Wet op de Lijkbezorging (bijbetaling)	-38	
BTW op bijbetaling Taken Wet op de Lijkbezorging (Onvoorzien)	-8	
Afrekening compensabele BTW	-172	
Verrekening epidemiologie	100	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		**834**
Afrekening Meldingen (structurele formatie)	-5	
Afrekening Meldingen (flexibele inzet)	897	
Afrekening compensabele BTW	-143	
Aanvullende DUVO-middelen radarfunctie en meldcode	486	
Afrekening Voorbereiding + implementatie aangescherpte meldcode '19	-318	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		**916**
Afrekening salaris GR-ondersteuning	-14	
Afrekening onderzoek samenspel GR/UO en evaluatie GR	20	
Afrekening diversen	7	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening GR-ondersteuning		**13**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hierna volgt een toelichting op de baten en lasten met meer gedetailleerde uitsplitsing van:

- Programma Regionale GGD-taken
- Programma Veilig Thuis
- Programma Overhead

1.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken (bedragen X €1.000 afgerond)

		Actuele begroting		Realisatie		Verschil
	Pijlers en taken programma GGD	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	
	GR GGD basis					
	Deelnemersbijdragen	13.045		13.085		40
	Bijdragen derden	5.082		3.896		-1.186
	Incidentele bijdrage derden	0		0		0
1	Epidemiologie		992		952	40
2	Gezondheidsbevordering		808		1.040	-232
3	Beleidsadvisering		669		669	0
4	Preventieve ouderengezondheidszorg		0		0	0
5	Regeling onverzekerden		0		0	0
6	Algemene infectieziektebestrijding		1.525		1.640	-115
7	Tuberculosebestrijding		1.335		1.700	-365
8	Bevordering seksuele gezondheid		2.828		2.178	650
9	Medische milieukunde		549		560	-11
10	Technische Hygiënezorg		186		175	11
12	Inzet rond (en voorbereiding op)		1.753		218	1.535
	incidenten, rampen en crises					
13	Toezicht op de kinderopvang		1.590		1.475	115
14	Inspectie tatoeages & piercings		22		36	-14
17	Directeur Publieke Gezondheid		835		762	73
18	GGD: zorginstelling		503		514	-11
19	Publieksinformatie		184		0	184
	GR GGD basis	**18.127**	**13.779**	**16.981**	**11.919**	**714**
	GR GGD plus					
	Deelnemersbijdragen	584		544		-40
	Bijdragen derden	2.587		1.296		-1.291
	Incidentele bijdrage derden	0		0		0
11	Reizigersadvies en -vaccinatie		2.087		828	1.259
15	Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		36		4	32
16	Taken wet op de lijkbezorging		485		523	-38
	GR GGD plus	**3.171**	**2.608**	**1.840**	**1.354**	**-77**
	GR Programma Corona					
	Bijdragen derden	0		0		0
	Incidentele bijdrage derden	65.894		36.704		-29.190
	Laboratoriumkosten		46.500		17.414	29.086
	Overig		16.195		18.543	-2.348
	GR Programma Corona	**65.894**	**62.695**	**36.704**	**35.957**	**-2.452**
	Onvoorzien	0	0	122	130	-8
	GR GGD onvoorzien	**0**	**0**	**122**	**130**	**-8**
	Totaal programma GGD	**87.192**	**79.082**	**55.647**	**49.360**	**-1.823**

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan € 25.000 en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hierna toegelicht.

Bijdragen derden

Bijdragen derden basispakket	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Epidemiologie	0	9.957	9.957
Gezondheidsbevordering	0	9.120	9.120
Algemene infectieziektebestrijding	0	109.581	109.581
Tuberculosebestrijding	70.000	435.587	365.587
Bevordering seksuele gezondheid	2.828.000	2.178.256	-649.744
Medische milieukunde	0	10.201	10.201
Technische Hygiënezorg	0	-10.708	-10.708
Inzet bij rampenopvang	1.611.000	65.247	-1.545.753
Toezicht op de kinderopvang	0	815.026	815.026
Inspectie tatoeages & piercings	22.000	41.779	19.779
Directeur Publieke Gezondheid	0	-106.234	-106.234
Overhead & huisvesting	551.000	338.604	-212.396
Totaal basispakket	**5.082.000**	**3.896.416**	**-1.185.584**
Bijdragen derden pluspakket	**Begroot**	**Gerealiseerd**	**Verschil**
Reizigersadvies en -vaccinatie	2.087.000	827.657	-1.259.343
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	36.000	3.578	-32.422
Overhead & huisvesting	464.000	464.439	439
Totaal pluspakket	**2.587.000**	**1.295.674**	**-1.291.326**

Bijdragen derden basispakket	Toelichting
Bevordering seksuele gezondheid	Deze regionale GGD-taak wordt kostendekkend gefinancierd met een subsidie op grond van de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG). Bij de eindverantwoording van deze subsidie is sprake van een nacalculatie op basis van gerealiseerde uitgaven voor labonderzoeken. Daardoor is deze afwijking budgettair neutraal.
Overhead & huisvesting	Divers
Bijdragen derden pluspakket	**Toelichting**
Reizigersadvies en vaccinatie	De realisatie van het aantal consulten en vaccinaties is vanwege corona significant lager dan verwacht. Hierdoor zijn de ontvangen baten significant lager dan begroot.
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	Bij deze taak komt het overgrote deel van de bijdrage derden vanuit de bestuursdienst van de Gemeente Den Haag deze worden administratief geboekt als negatieve last waardoor de bate lager lijken dan ze in werkelijkheid zijn.

1. Epidemiologie

	1 Epidemiologie	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	992.000	992.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	9.957	9.957
	Totaal baten voor de GR	992.000	1.001.957	9.957
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	643.000	579.731	63.269
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	349.000	331.461	17.539
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	992.000	911.192	80.808
	Resultaat opdrachtnemer	0	-9.235	9.235
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	49.886	-49.886
	Totaal lasten voor de GR	992.000	951.843	40.157
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	50.114	50.114

Het verschil van € 40.157 tussen de begrote en gerealiseerde lasten wordt voor € 80.808 verklaard door lager dan begrote lasten voor met name personeel en voor € 49.886 door het doorschuiven van de compensabele btw door de opdrachtnemer. Aan de baten kant is er een niet begrote bijdragen van derden ad € 9.957 die het verschil verklaart.

2. Gezondheidsbevordering en 19 Publieksinformatie

	2 Gezondheidsbevordering + 19 Publieksinformatie	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	992.000	992.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	9.120	9.120
	Totaal baten voor de GR	992.000	1.001.120	9.120
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	907.000	628.061	278.939
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	85.000	253.175	-168.175
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	992.000	881.236	110.764
	Resultaat opdrachtnemer	0	119.884	-119.884
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	38.948	-38.948
	Totaal lasten voor de GR	992.000	1.040.068	-48.068
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-38.948	-38.948

De taak Publieksinformatie wordt niet afzonderlijk maar als deel van de taak Gezondheidsbevordering uitgevoerd. Aanvankelijk waren de baten en lasten voor deze taken afzonderlijk begroot, als gevolg hiervan ontstaat op de begrote taak 19 Publieksinformatie een verschil van € 184.000.
Het verschil van € 48.068 tussen begrote en gerealiseerde lasten wordt voor € 38.948 verklaart door het doorgeschoven compensabele BTW. Het bedrag aan € 38.948 BTW die conform de transparantieregeling door de opdrachtnemer wordt doorgeschoven wordt door de deelnemers meegenomen in hun BTW-opgaaf, de doorwerking is hiermee kostenneutraal. Het resterende verschil van € 9.120 aan de lasten kant is de resultante van een resultaat van € 119.884 dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer en een bedrag van € 110.764 aan lager dan verwachte kosten mede ten gevolge van een lager activiteitenniveau als gevolg van Corona.
Aan de baten kant is er een niet begrote bijdragen van derden ad € 9.120 die het verschil verklaart.

6. Algemene infectieziektebestrijding

	6 Algemene infectieziektebestrijding	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	1.525.000	1.525.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	109.581	109.581
	Totaal baten voor de GR	1.525.000	1.634.581	109.581
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.456.000	1.737.860	-281.860
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	69.000	155.192	-86.192
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.525.000	1.893.052	-368.052
	Resultaat opdrachtnemer	0	-258.471	258.471
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	5.681	-5.681
	Totaal lasten voor de GR	1.525.000	1.640.262	-115.262
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-5.681	-5.681

Het verschil van € 115.262 tussen de begrote en gerealiseerde lasten is voor € 109.581 ontstaan doordat met name extra inzet is gepleegd bij het uitvoeren van diverse projecten o.a. inzet kwartiermakers voor het regionaal zorgnetwerk Antibiotica resistentie (ABR) en ondersteuning aan het Provinciaal Overleg Infectieziekten. Het resterende verschil van € 5.681 wordt verklaard door de compensabele BTW die conform de transparantieregeling door de opdrachtnemer wordt doorgeschoven, de deelnemers geven dit uiteindelijk op in hun BTW-opgaaf de doorwerking is hiermee kostenneutraal. Hier tegenover is voor € 109.581 meer aan bijdragen van derden ontvangen waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

7. Tuberculosebestrijding

	7 Tuberculosebestrijding	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	1.265.000	1.264.000	-1.000
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	70.000	435.587	365.587
	Totaal baten voor de GR	1.335.000	1.699.587	364.587
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.017.000	1.034.286	-17.286
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	318.000	379.681	-61.681
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.335.000	1.413.967	-78.967
	Resultaat opdrachtnemer	0	285.620	-285.620
	Totaal lasten voor de GR	1.335.000	1.699.587	-364.587
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

Het verschil van € 364.587 tussen begrote en gerealiseerde baten is primair ontstaan doordat de GGD voor zowel het Regionale Expertise Centrum (REC) als GGD HM (specifiek verrichting voor de DJI) fungeert als kassier. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgeschoten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Daarna resulteert een resultaat van € 279.939 dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer. Dit is per saldo voor de GR daarmee kostenneutraal.

8. Bevordering seksuele gezondheid

	8 Bevordering seksuele gezondheid	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	2.828.000	2.178.256	-649.744
	Totaal baten voor de GR	2.828.000	2.178.256	-649.744
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.343.000	1.050.562	292.438
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	1.485.000	1.127.694	357.306
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	2.828.000	2.178.256	649.744
	Resultaat opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	2.828.000	2.178.256	649.744
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

Het verschil van € 649.744 tussen begroting en realisatie van de lasten is ontstaan doordat er vanwege corona minder labonderzoeken zijn uitgevoerd dan begroot. Deze regionale GGD-taak wordt kostendekkend gefinancierd met een subsidie op grond van de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG).
Bij de eindverantwoording van deze subsidie is sprake van een nacalculatie op basis van gerealiseerde uitgaven voor labonderzoeken. Daardoor is dit budgettair neutraal.

9. Medische milieukunde

	9 Medische milieukunde	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	549.000	549.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	10.201	10.201
	Totaal baten voor de GR	549.000	559.201	10.201
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	533.000	413.256	119.744
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	16.000	50.647	-34.647
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	549.000	463.903	85.097
	Resultaat opdrachtnemer	0	95.298	-95.298
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	684	-684
	Totaal lasten voor de GR	549.000	559.885	-10.885
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-684	-684

Het verschil van € 10.885 tussen de begrote en gerealiseerde lasten is voor € 85.781 ontstaan door lagere uitvoeringskosten en resulteert een resultaat van € 95.298 dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer. Het resterende verschil van € 684 wordt verklaard door het doorschuiven van de compensabele BTW.

12. Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

	12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	142.000	142.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	1.611.000	65.247	-1.545.753
	Totaal baten voor de GR	1.753.000	207.247	-1.545.753
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.050.000	100.750	949.250
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	703.000	102.284	600.716
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.753.000	203.034	1.549.966
	Resultaat opdrachtnemer	0	4.213	-4.213
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	10.759	-10.759
	Totaal lasten voor de GR	1.753.000	218.006	1.534.994
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-10.759	-10.759

In het kader van Corona is een apart programma opgesteld waar de bijhorende baten en lasten overheen lopen. Het verschil van € 1.534.994 tussen begroting en realisatie van de lasten wordt hier voor een groot deel mee verklaard. De uitvoering van de taken heeft met name plaats gevonden binnen het Programma Corona. Het resterende verschil wordt voor € 14.971 verklaard door een resultaat dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer en voor € 10.759 door het doorschuiven van compensabele BTW. Samenhangend met het lagere niveau van de lasten liggen tevens de hieraan gerelateerde bijdrage van derden € 1.545.753 lager dan begroot.

13. Toezicht op de kinderopvang

	13 Toezicht op de kinderopvang	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	1.590.000	1.590.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	815.026	815.026
	Totaal baten voor de GR	1.590.000	2.405.026	815.026
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.574.000	1.345.554	228.446
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	16.000	128.595	-112.595
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	1.590.000	1.474.149	115.851
	Resultaat opdrachtnemer	0	-21.071	21.071
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	22.070	-22.070
	Totaal lasten voor de GR	1.590.000	1.475.148	114.852
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	929.878	929.878

Het resultaat voor de GR is het gevolg van het op P*Q basis afrekenen van deze taak.
Het verschil van € 114.852 tussen de begrote en gerealiseerde lasten wordt voor € 115.851 verklaard doordat er voor de taak Toezicht Kinderopvang in 2020 minder inspecties zijn uitgevoerd dan in de opgave aan het begin van het jaar was opgenomen/begroot. Het resterende verschil wordt voor € 21.071 verklaard door een resultaat dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer en voor € 22.070 door het doorschuiven van compensabele BTW.
Het verschil van € 815.026 tussen de begrote en gerealiseerde baten wordt geheel verklaard door de declaratie bij het rijk van de gederfde opbrengsten als gevolg van het afrekenen op P*Q basis met de GR.

17. Directeur Publieke Gezondheid

	17 Directeur Publieke Gezondheid	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	835.000	835.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	-106.234	-106.234
	Totaal baten voor de GR	835.000	728.766	-106.234
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	0	0	0
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	835.000	527.177	307.823
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	835.000	527.177	307.823
	Resultaat opdrachtnemer	0	201.589	-201.589
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	33.290	-33.290
	Totaal lasten voor de GR	835.000	762.056	72.944
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-33.290	-33.290

Het verschil van € 72.944 tussen de begrote en gerealiseerde lasten wordt voor € 307.823 verklaard doordat vanwege de coronapandemie bepaalde uitgaven niet gedaan konden worden. Zo is bijvoorbeeld minder uitgegeven aan het visietraject dan begroot. Daarnaast wordt het verklaard door een resultaat dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer ad € 201.589 en voor € 33.290 door het doorschuiven van compensabele BTW. Het verschil van € 106.234 tussen de begrote en gerealiseerde baten wordt geheel verklaard door lager dan begrote incidentele bijdrage van derden ten gevolge van een bijstelling van de eindafrekening 2019.

18. GGD: zorginstelling

	18 GGD: zorginstelling	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	503.000	503.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	503.000	503.000	0
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	343.000	277.620	65.380
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	160.000	70.089	89.911
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	503.000	347.709	155.291
	Resultaat opdrachtnemer	0	155.291	-155.291
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	10.534	-10.534
	Totaal lasten voor de GR	503.000	513.534	-10.534
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-10.534	-10.534

Het verschil van € 10.534 tussen de begrote en gerealiseerde lasten wordt voor € 155.291 verklaard doordat vanwege de coronapandemie bepaalde uitgaven niet gedaan konden worden. Daarnaast wordt het verklaard door een resultaat dat conform de raamovereenkomst toekomt aan de opdrachtnemer ad € 155.291 en voor € 10.534 door het doorschuiven van compensabele BTW.

11. Reizigersadvies en -vaccinatie

	11 Reizigersadvies en -vaccinatie	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	2.087.000	827.657	-1.259.343
	Totaal baten voor de GR	2.087.000	827.657	-1.259.343
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.097.000	638.051	458.949
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	990.000	247.992	742.008
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	2.087.000	886.043	1.200.957
	Resultaat opdrachtnemer	0	-58.386	58.386
	Totaal lasten voor de GR	2.087.000	827.657	1.259.343
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

Het verschil van € 1.259.343 tussen begrote en gerealiseerde lasten is ontstaan doordat de realisatie van het aantal consulten en vaccinaties in 2020 door reisrestricties gedurende het jaar samenhangend met corona significant lager was dan vooraf verwacht. Hier tegenover is voor € 1.259.343 minder aan bijdragen van derden ontvangen waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

15. Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

	15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	36.000	3.578	-32.422
	Totaal baten voor de GR	36.000	3.578	-32.422
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	31.000	34.977	-3.977
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	5.000	-30.400	35.400
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	36.000	4.577	31.423
	Resultaat opdrachtnemer	0	-999	999
	Totaal lasten voor de GR	36.000	3.578	32.422
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

Bij deze taak komt het overgrote deel van de bijdrage derden vanuit de bestuursdienst van de Gemeente Den Haag deze worden administratief geboekt als negatieve last waardoor de baten lager lijken dan ze in werkelijkheid zijn. Voor de GR is het effect budgettair neutraal is.

16. Taken Wet op de lijkbezorging

	16 Taken wet op de lijkbezorging	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	485.000	485.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	485.000	485.000	0
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	454.000	453.678	322
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	31.000	28.169	2.831
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	485.000	481.847	3.153
	Resultaat opdrachtnemer	0	40.986	-40.986
	Totaal lasten voor de GR	485.000	522.833	-37.833
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-37.833	-37.833

Het verschil van € 37.833 tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat de gerealiseerde hoeveelheid hoger was dan begroot. Het feit dat er meer is gerealiseerd dan begroot resulteert in een afrekening met (nabetaling door) de GR van € 37.833.

Programma Corona

	Programma Corona	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	62.695.000	35.956.788	-26.738.212
	Totaal baten voor de GR	62.695.000	35.956.788	-26.738.212
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	14.457.000	1.261.642	13.195.358
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	48.238.000	34.695.146	13.542.854
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	62.695.000	35.956.788	26.738.212
	Opdrachtnemer houdt over of legt toe	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	62.695.000	35.956.788	26.738.212
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

Toelichting:
Voor de meerkosten Corona was (exclusief overhead) een bedrag begroot van € 62,7 mln., bestaande uit:

1. Programma Corona (testen, bron- en contactonderzoek, expertisecentrum, ondersteuning) € 16,2 mln.
2. Laboratoriumkosten Covid-diagnostiek € 46,5 mln.

Voor kosten vooruitlopend op het programma Corona is daarnaast € 1,5 mln. begroot op de taak 'Inzet incidenten, rampen en crises',

De totaal gerealiseerde meerkosten als gevolg van corona zijn (exclusief overhead) in 2020 uitgekomen op € 36,0 mln.

De afwijking ten opzichte van de begroting is als volgt te verklaren:

- Er is met name bij de laboratoriumkosten Covid-diagnostiek aanzienlijk minder besteed dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat er in de begroting is uitgegaan van de landelijke streefcijfers (landelijk 30.000 en later 70.000 testen per dag). Dit aantal is geen werkelijkheid gebleken. Vertaald naar de regio Haaglanden waren er op basis van deze streefcijfers ca. 718.000 tests begroot. Uiteindelijk zijn er in 2020 ca. 445.000 tests daadwerkelijk uitgevoerd.
- Daarnaast zijn er door verschillende laboratoria in de loop van 2020 afspraken gemaakt over de financiering, waardoor deze kosten niet meer via de GGD zijn gelopen. Ook hierdoor zijn de kosten een stuk lager gebleken.

Dat de kosten lager zijn uitgevallen dan begroot betekent automatisch ook dat de declaratie bij het Rijk lager uitvalt dan begroot.

Onvoorziene baten en lasten regionale GGD-taken

	Onvoorziene baten en lasten regionale GGD-taken	**Begroot**	**Gerealiseerd**	**Verschil**
Baten	Deelnemersbijdragen BTW op lijkschouw	0	122.430	122.430
	Totaal baten voor de GR	0	122.430	122.430
Lasten	Betaalde BTW op lijkschouw	0	130.375	130.375
	Totaal lasten voor de GR	0	130.375	130.375
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	-7.945	-7.945

De onvoorziene baten en lasten omvatten als baten de deelnemersbijdragen voor de BTW op lijkschouw ad € 122.430 en de daadwerkelijke lasten ad € 130.375. De daadwerkelijke betaalde BTW op lijkschouw ligt hoger door een hoger dan begrote realisatie, zie punt 16 Taken Wet op de lijkbezorging op de vorige pagina.

1.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

Tabel VEILIG THUIS1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Actuele begroting		Realisatie		Verschil
Taken programma Veilig Thuis	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	
Centrumgemeentegelden	7.742		7.742		0
Deelnemersbijdragen	9.800		9.800		0
Advies		865		865	0
Meldingen (structurele formatie)		7.183		7.188	-5
Meldingen (flexibele inzet)		3.514		2.617	897
Coördinatie huisverbod		465		465	0
Voorlichting		16		16	0
Veilig Verder Teams		294		294	0
Totalen	17.542	12.337	17.542	11.445	892
Toevoeging (-)/onttrekking reserve (+)	318		0		-318
GR Veilig Thuis taken	**17.860**	**12.337**	**17.542**	**11.445**	**574**
Onvoorzien				318	-318
Toevoeging (-)/onttrekking reserve (+)			318		318
Totaal Veilig Thuis onvoorzien	**0**	**0**	**318**	**318**	**0**
Totaal programma Veilig Thuis	**17.860**	**12.337**	**17.860**	**11.764**	**574**

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan €25.000 en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hierna toegelicht.

Meldingen (structurele formatie)

	Meldingen (structurele formatie)	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	7.183.000	7.183.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	7.183.000	7.183.000	0
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	7.183.000	6.913.517	269.483
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	0	274.287	-274.287
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	7.183.000	7.187.804	-4.804
	Resultaat opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	7.183.000	7.187.804	-4.804
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	-4.804	-4.804

Het verschil van € 4.804 tussen begroting en realisatie is ontstaan door de krappe arbeidsmark. De GR garandeert een vaste vergoeding voor de structurele formatie en een verschil op dit budget wordt daarom in principe niet afgerekend. De oorzaken van de overschrijding zijn voor het bestuur van de GR echter reden geweest om deze kosten te verrekenen in een extra vergoeding.

Meldingen (flexibele inzet)

	Meldingen (flexibele inzet)	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	3.514.000	3.514.000	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	3.514.000	3.514.000	0
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	0	974.553	-974.553
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	3.514.000	1.642.843	1.871.157
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	3.514.000	2.617.396	896.604
	Resultaat opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	3.514.000	2.617.396	896.604
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	896.604	896.604

Het verschil van € 896.604 tussen begroting en realisatie is ontstaan door de krappe arbeidsmarkt. Dit is ten dele opgevangen met externe inhuur (flexibele schil). Dit budget wordt conform de uitvoeringsovereenkomst achteraf afgerekend met de GR.

Onvoorziene baten en lasten

	Overige baten en lasten Veilig Thuis	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Baten	Deelnemersbijdragen	486.000	486.000	0
	Besteding Veilig Thuis reserve	318.000	318.476	476
	Totaal baten voor de GR	804.000	804.476	476
Lasten	Afrekening tekort Veilig Thuis 2019	0	318.476	-318.476
	Totaal lasten voor de GR	0	318.476	-318.476
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		804.000	486.000	-318.000

Op de eindbalans in de Jaarrekening 2019 staat een restant reserve Veilig Thuis. Deze reserve werd bij de rekening 2018 gevormd om eenmalige uitgaven te dekken voor de voorbereiding en implementatie van de aangescherpte meldcode. In 2019 is van de gereserveerde € 1.083.000 een bedrag van € 765.000 benut. Omdat de voorbereidingswerkzaamheden zijn afgerond valt het restant van € 318.000 vrij ter besteding. De onvoorziene lasten houden verband met de afrekening van het tekort van Veilig Thuis over 2019 via de voornoemde reserve Veilig Thuis.

1.4 Toelichting baten en lasten van GR-ondersteuning en overhead

Tabel GR2: Overzicht baten en lasten overhead (bedragen x €1.000 afgerond)

		Actuele begroting		Realisatie		Verschil
	Pijlers en taken programma Overhead	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	
	GR-ondersteuning					
	Deelnemersbijdragen	350		350		0
	Lasten		350		337	13
	GR-ondersteuning	**350**	**350**	**350**	**337**	**13**
	Overhead GR GGD basis					
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		1.497		1.459	38
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoeslag)		2.890		2.724	166
	Overhead GR GGD basis	**0**	**4.387**	**0**	**4.183**	**204**
	Overhead GR GGD plus					
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		43		56	-13
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoeslag)		481		467	14
	Overhead GR GGD plus	**0**	**524**	**0**	**523**	**1**
	Overhead Programma Corona					
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		1.119		0	1.119
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoeslag)		2.080		747	1.333
	Overhead Programma Corona	**0**	**3.199**	**0**	**747**	**2.452**
	Overhead Veilig Thuis					
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		1.808		1.951	-143
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoeslag)		2.911		2.911	0
	Overhead Veilig Thuis	**0**	**4.719**	**0**	**4.862**	**-143**
	Totaal programma Overhead	**350**	**13.179**	**350**	**10.652**	**2.527**

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan €25.000 en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hierna toegelicht.

Overhead regionale GR-ondersteuning

	GR-ondersteuning	**Begroot**	**Gerealiseerd**	**Verschil**
Baten	Deelnemersbijdragen	350.000	350.000	0
	Totaal baten voor de GR	350.000	350.000	0
Lasten	Kosten personeel GR	217.000	231.296	-14.296
	Kosten overige goederen en diensten GR	98.000	70.682	27.318
	Overheadtoeslag GR	35.000	35.000	0
	Totaal lasten voor de GR	350.000	336.978	13.022
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	13.022	13.022

Het verschil van € 13.022 tussen begroting en realisatie is de resultante van iets hoger dan begrote lasten voor de kosten van personeel door tijdelijke inhuur van de GR-secretaris en GR-controller enerzijds en lager dan begrote kosten voor het onderzoek opdrachtgever/opdrachtnemer. De lager dan begrote kosten voor het onderzoek komen voort uit het feit dat het onderzoek door onvoorziene omstandigheden niet eind 2020 maar begin 2021 is afgerond waardoor een deel van de kosten verschoven is naar 2021.

Overhead regionale GGD-basistaken

	Overhead GR GGD basis	Begroting	Realisatie	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.497.000	1.238.643	258.357
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	2.890.000	2.736.578	153.422
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	4.387.000	3.975.221	411.779
	Resultaat opdrachtnemer	0	207.383	-207.383
	Totaal lasten voor de GR	4.387.000	4.182.604	204.396
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		-4.387.000	-4.182.604	204.396

Het verschil van € 204.396 tussen begroting en realisatie ontstaat door de toerekening van overhead zoals gepresenteerd in de eindafrekening van de Gemeente Den Haag. Dit komt toe aan de opdrachtnemer waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

Overhead regionale GGD-plustaken

	Overhead GR GGD plus	Begroting	Realisatie	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	43.000	54.447	-11.447
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	481.000	460.073	20.927
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	524.000	514.520	9.480
	Resultaat opdrachtnemer	0	8.919	-8.919
	Totaal lasten voor de GR	524.000	523.439	561
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		-524.000	-523.439	561

Het verschil van € 561 tussen begroting en realisatie ontstaat door de toerekening van overhead zoals gepresenteerd in de eindafrekening van de Gemeente Den Haag. Dit komt toe aan de opdrachtnemer waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is.

Overhead programma Corona

	Overhead Programma Corona	Begroting	Realisatie	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.119.000	0	1.119.000
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	2.080.000	747.044	1.332.956
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	3.199.000	747.044	2.451.956
	Resultaat opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	3.199.000	747.044	2.451.956
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		-3.199.000	-747.044	2.451.956

Het verschil van € 2.451.956 tussen begroting en realisatie ontstaat door de toerekening van overhead zoals gepresenteerd in de eindafrekening van de Gemeente Den Haag. Dit komt toe aan de opdrachtnemer waardoor dit voor de GR budgettair neutraal is. Voor de Gemeente Den Haag gaat hierop dat de kosten van het programma Corona worden gedeclareerd bij het Rijk dus ook hier is sprake van een budgettair neutraal verloop.

Overhead Veilig Thuis

	Overhead GR Veilig Thuis	Begroting	Realisatie	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.421.000	1.391.941	29.059
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	3.298.000	3.619.570	-321.570
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	4.719.000	5.011.511	-292.511
	Resultaat opdrachtnemer	0	-292.511	292.511
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	0	142.946	-142.946
	Totaal lasten voor de GR	4.719.000	4.861.946	-142.946
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		-4.719.000	-4.861.946	-142.946

Het verschil van € 142.946 tussen de begrote en gerealiseerde lasten wordt verklaard door het doorschuiven door de opdrachtnemer van de compensabele BTW.

1.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen
De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB
De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien
In de begroting 2020 was geen bedrag onvoorzien opgenomen. Met betrekking tot regionale GGD-taken zijn niet begrote onvoorziene baten en lasten verantwoord in het programma.

Incidentele baten en lasten
In het BBV zijn incidentele baten en lasten posten die het (begrotings)saldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Bij de GGD is sprake van incidentele bijdragen derden waarmee de incidentele lasten voor het Programma Corona zijn gedekt. Bij Veilig Thuis is eveneens sprake van incidentele baten en lasten.

Rekeningresultaat GGD	**834**
Af: incidentele baten	
Incidentele bijdragen Programma Corona	-36.704
Bij: incidentele lasten	
Incidentele uitgaven Programma Corona	36.704
Structureel resultaat GGD	**834**

Rekeningresultaat Veilig Thuis	**1.235**
Af: incidentele baten	
Incidentele bijdragen centrumgemeenten (DUVO)	486
Ontrekking reserve Veilig Thuis	318
Bij: incidentele lasten	
Afrekening Voorbereiding + implementatie aangescherpte meldcode '19	318
Structureel resultaat Veilig Thuis	**749**

Rekeningresultaat GR – ondersteuning	**13**
Af: incidentele baten	
Incidentele bijdragen	-
Bij: incidentele lasten	
Incidentele lasten	-
Structureel resultaat GR - ondersteuning	**13**

Structureel resultaat GR GGD en Veilig Thuis	**1.596**

Fiscale aspecten

De lasten zijn verantwoord met inachtneming van het geldende fiscale regime. De wijze waarop de GR hieraan invulling geeft is in 2016 na afstemming met de fiscus vastgelegd door het Algemeen Bestuur in een fiscaal handboek voor de GR.
De lasten van de GR over 2020 omvatten een vergoeding voor de uitvoeringskosten waaronder BTW-kosten bij inkopen. Dit is BTW die door leveranciers bij de uitvoeringsorganisaties in rekening is gebracht bij activiteiten en die als kosten zijn meegerekend in de afrekening aan de GR. De GR vergoedt deze kosten aan de gemeente Den Haag. De GR verstuurt op haar beurt hiervoor jaarlijks een factuur aan de deelnemers voor deze kosten. Voor zover het overheidstaken betreft, mogen gemeenten de inkoop-BTW compenseren via het BTW Compensatie Fonds (BCF).

Daartoe schuift de GR deze kosten door naar de deelnemende gemeenten. Van de compensabele BTW wordt jaarlijks op grond van deze "transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden" een schriftelijke opgave aan de regiogemeenten verstrekt, waarin het totaalbedrag van de door te schuiven omzetbelasting staat vermeld en het deel daarvan dat voor rekening komt van de desbetreffende regiogemeente. Verdeling vindt plaats op basis van inwonersaantal.
Voor ondernemingsactiviteiten die de gemeente Den Haag op verzoek van de GR uitvoert, voor zover niet vrijgesteld van BTW, heft de gemeente Den Haag BTW bij de eindafnemer en draagt die aan de fiscus af. Bijvoorbeeld bij reizigersvaccinatie is de betrokken inwoner de eindafnemer. Concreet dient Den Haag de factuur aan de GR alleen voor Taken wet op de lijkbezorging te belasten met BTW. De GR dekt deze kosten uit de deelnemersbijdragen.

Informatie Wet normering topinkomens

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen zijn diegenen die leidinggeven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen de Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2020: € 201.000 op jaarbasis). Dit is bij de GR GGD en Veilig ThuisHaaglanden niet aan de orde. Bij de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden ontvangen de directeuren de hoogste beloning. De beloningen vallen ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking 2020			
Bedragen x € 1	**Mevr. A.S. de Boer**	**Dhr. S.J.M. Urlings**	**Dhr. S.J.M. Urlings**
Functiegegevens	Directeur GGD Haaglanden	Productgroepmanager/ manager Veilig Thuis	Portefeuilledirecteur uitvoeringsorganisaties JMO en Veilig Thuis, Leer-ling- en Onderwijszaken
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1-2020 - 31-12-2020	1-1-2020 - 31-3-2020	1-4-2020 - 31-12-2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8	1,0	0,2 voor Veilig Thuis-deel
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.069	€ 22.572	€ 17.756
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.581	€ 4.783	€ 2.870
Subtotaal	*€ 119.650*	*€ 27.355*	*€ 20.626*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 160.800	€ 49.975	€ 30.205
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 119.650	€ 27.355	€ 20.626
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Bedragen x € 1	**Mevr. A.S. de Boer**	**Dhr. S.J.M. Urlings**	**Dhr. S.J.M. Urlings**
Functiegegevens	Directeur GGD Haaglanden	Productgroepmanager/ manager Veilig Thuis	Portefeuilledirecteur uitvoeringsorganisaties JMO en Veilig Thuis, Leer-ling- en Onderwijszaken
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-6-2019 - 31-12-2019	1-7-2019 - 31-12-2019	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8	1,0	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	N.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 58.402	€ 52.243	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.629	€ 7.640	N.v.t.
Subtotaal	*€ 66.031*	*€ 59.882*	*N.v.t.*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 90.569	€ 97.266	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 66.031	€ 59.882	N.v.t.

De accountant van de uitvoeringsorganisatie heeft een fout geconstateerd in de vergelijkende cijfers van de WNT. Het betreft een fout in de verantwoorde bezoldiging groter dan € 5.000 over het voorgaand boekjaar. Conform art. 5d van de Uitvoeringsregeling WNT dient er in dat geval foutherstel plaats te vinden.

In 2019 was in de WNT verantwoording voor mevr. A.S. de Boer een bedrag van € 72.156 en bij dhr. S.J.M. Urlings een bedrag van € 65.853 opgenomen. Dit zonder aparte weergave van de beloningen betaalbaar op termijn. Dit is in de huidige WNT verantwoording gecorrigeerd, 2019 bevat nu de looncomponenten conform Uitvoeringsregeling WNT artikel 2. Het foutherstel in de verantwoording heeft daarmee plaatsgevonden en is verwerkt in de vergelijkende cijfers in de huidige WNT verantwoording (tabel vorige pagina) die hier is opgenomen. Het foutherstel leidt niet tot (wijzigingen) in onverschuldigde betalingen.

2 Balans

2.1 Balans per 31 december 2020

(Bedragenx €1.000)

Activa	31-12-2019	31-12-2020
Vaste activa (art. 33)		
Immateriële vaste activa (art. 34)	-	-
Materiële vaste activa (art. 35)	-	-
Financiële vaste activa (art. 36)	-	-
Totaal Vaste Activa	**-**	**-**
Vlottende activa (art. 37)		
Voorraden (art. 38)	-	-
Uitzettingen < 1 jaar (art. 39)		
Vorderingen op openbare lichamen	-	1.041
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	-	27.233
Overlopende activa (art. 40a)		
Nog te ontvangen bedragen	293	2.713
Totaal Vlottende Activa	**293**	**30.987**
Totaal Activa	**293**	**30.987**

Passiva	31-12-2019	31-12-2020
Vaste passiva (art. 41)		
Eigen vermogen (art. 42/43)		
Algemene reserve	-	-
Bestemmingsreserves	318	-
Saldo van de jaarrekening (onverdeeld resultaat)	-1.042	2.082
Voorzieningen (art. 44/45)	-	-
Vaste schulden (art. 46)	-	-
Totaal Vaste Passiva	**-724**	**2.082**
Vlottende passiva (art. 47)		
Vlottende schulden (art. 48)		
Banksaldo	-	13.353
Overige schulden	2	13.418
Overlopende passiva (art. 49)		
Nog te betalen bedragen	1.015	2.134
Totaal Vlottende Passiva	**1.017**	**28.905**
Totaal Passiva	**293**	**30.987**

2.2 Toelichting op de balans

Vlottende Activa

Uitzettingen < 1 jaar € 28.274.000

Dit betreft het saldo per 31-12-2020 op de volgende rekeningen:

. Vorderingen op openbare lichamen	1.041
. Uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:	
betreft rekening-courant schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën	27.233

de hoge stand op de rekening-cournant wordt verklaard door een overboeking aan de reguliere BNG rekening die door een incidentele vertraging in het proces niet eind 2020 maar begin 2021 is verwerkt.
Dit verklaard tevens de hoge negatieve bankstand op de reguliere BNG rekening per ultimo 2020.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)				
Verslagjaar				
Drempelbedrag	**784**			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	**167**	**250**
Ruimte onder het drempelbedrag	784	784	617	534
Overschrijding van het drempelbedrag				

Vorderingen op openbare lichamen € 1.041.000

De 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw	36
De 3e voorschot, 2e begrotingswijziging VT DUVO	389
De 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GR-ondersteuning	15
DH 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw	219
DH GR-ondersteuning 2020 cfm 1e begrotingswijziging	171
LV 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw en GR-ondersteuning	38
MD 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw en GR-ondersteuning	10
PN 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw en GR-ondersteuning	26
Rsw 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw en GR-ondersteuning	27
We 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw en GR-ondersteuning	51
Ztm 3e voorschot, 2e begrotingswijziging GGD incl. BTW lijkschouw en GR-ondersteuning	59
	1.041

Overlopende activa € 2.713.000

Betreft de aan de uitvoeringsorganisatie gemeente Den Haag nog te factureren verschuldigde bijdrage inzake:

. Eindafrekening 2019 VT-taak Implementatie Meldcode (DUVO-middelen 2018)	318
. Eindafrekening 2019 GGD-basistaken Toezicht op de Kinderopvang	283
. Begrenzing verrekening 2019 vanwege beperkt tekort	120
. Eindafrekening 2020 GGD-basistaken Toezicht op de Kinderopvang	952
. Eindafrekening 2020 VT meldingen (flexibele inzet)	897
. Verrekening 2020 GGD-basistaak Epidemiologie	100
Van BNG nog terug te ontvangen onverschuldigde rente rekening-courant	44
	2.713

Vaste Passiva

Eigen vermogen € 2.280.000

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-dec-2019	Boekwaarde 31-dec-2020
Bestemmingsreserves	318	0
Saldo van de jaarrekening (onverdeeld resultaat)	-1.042	2.082
Totaal	-724	2.082

Het verloop van de bestemmingsreserves over 2020 wordt in het volgende overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-dec-2019	Toevoeging (+) of onttrekking (-)			Boekwaarde 31-dec-2020
Reserve Veilig Thuis DUVO-middelen	318		-318		0
Totaal reserves	318	0	-318	0	0

Bij de jaarrekening 2018 zijn de in 2018 extra ontvangen DUVO middelen € 1.083.231 overgeheveld naar 2019.
In 2019 zijn onder meer de volgende zaken uit dit budget gedekt: in het eerste en tweede kwartaal zijn trainingen gegeven met betrekking tot de nieuwe meldcode. Vervolgens zijn er gedurende het jaar ICT lasten gemaakt die betrekking hebben op het implementeren van de nieuwe meldcode. Verder is er actief gebruik gemaakt om nieuwe mensen te werven en deze te voorzien van hardware. Het restant van de reserve ad. € 318.000 valt vrij in 2020 ter dekking van extra lasten 2019 ten gevolge van extra verrekeningen 2019 met de opdrachtnemer.

Het gerealiseerde resultaat is als volgt te specificeren:	positief resultaat 2020 GGD	834
	positief resultaat 2020 Veilig Thuis	1.235
	positief resultaat 2020 GR-ondersteuning	13
		2.082

Vlottende Passiva

Vlottende schuld € 26.771.000

. Saldo rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten	13.353
De per 31-12-2020 nog openstaande, door de GR te voldoene crediteuren facturen inzake:	
. Voorschot GR GGD-basistaken 2020 in rekening gebracht door de uitvoeringsorganisatie gemeente Den Haag	13.045
. Creditnota's wegens correctie van aan gemeenten Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer in rekening gebrachte voorschotbijdragen	218
. Door gemeente Den Haag voorgeschoten kosten inzake GR-ondersteuning 2020	155
. BNG servicekosten 2020 € 104	0
	26.771

Vlottende passiva € 2.134.000

Betreft de door de uitvoeringsorganisatie gemeente Den Haag nog te factureren verschuldigde bijdrage van de GR inzake:	
. Verrekening 2019 CAO-effecten (expliciet genoemde oorzaak buiten bandbreedte uitvoeringsovereenkomst)	235
. Verrekening 2019 meldingen (structurele formatie)	385
. Verrekening 2019 indirecte personeel VT (inhuur financieel beleidsmedew., ICT-medew. en programmamana	329
. Verrekening 2019 begroting overstijgende ondersteuning door GR-functionarissen	186
. Eindafrekening 2019 VT-taak Meldingen Flexibele schil	233
. Eindafrekening 2019 GGD-plustaken Taken wet op de Lijkbezorging	62
. Eindafrekening 2019 GGD-plustaken Taken wet op de Lijkbezorging BTW (21% x € 62.000)	13
. Eindafrekening 2020 GGD compensabele BTW	172
. Eindafrekening 2020 VT compensabele BTW	143
. Eindafrekening 2020 GGD-plustaken Taken wet op de Lijkbezorging	38
. Eindafrekening 2020 GGD-plustaken Taken wet op de Lijkbezorging BTW (21% x € 37.833)	8
. Eindafrekening 2020 melding VT (structurele formatie)	5
Raming van door gemeente Den Haag voorgeschoten kosten inzake GR-ondersteuning 2020	182
Aan acht regiogemeenten terug te betalen frictiereserve ZHW, resterend na afrekening 2019	113
Gemeente Delft: onverschuldigde betaling	29
Aan de negen deelnemende GR-gemeenten terug te betalen: teveel gefactureerde deelnemersbijdrage 2020	2
	2.134

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) en het Financieel Statuut ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De programmarekening is net als de begroting opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de programmarekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. In enkele, voor de programma-rekening in materiële zin, ondergeschikte gevallen worden ontvangsten als baten verantwoord.

De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is aangegeven. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover niet anders is vermeld.

Vlottende activa

Vorderingen
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Ook de vorderingen voor meerjarige subsidies zijn nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in de algemene reserve, de overige bestemmingsreserves en het onverdeeld resultaat.

Kortlopende schulden
Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Declaratie meerkosten door Corona

Belangrijk punt van aandacht m.b.t. de eindafrekening van de GGD is of het positieve resultaat op de reguliere taken van de GGD als minderkosten in mindering gebracht moet worden op de meerkosten door Corona, met andere woorden met de bij het Rijk te declareren bedragen. Dit daar de publicaties van het Rijk hierover vooralsnog geen uitsluitsel geven. Het wachten is op het moment dat hier vanuit het Rijk aanvullende communicatie over volgt. Dit wordt door de GR-controller in afstemming met UO-controller en de accountant GAD/GR nauwgezet opgevolgd.

Financieel risico i.v.m. datalek in de GGD-systemen

Naar aanleiding van een recent datalek in de GGD-systemen, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoonsgegevens begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarbij heeft de Autoriteit Persoonsgegevens aangegeven het toezicht op de GGD te zullen intensiveren. Het is nog niet duidelijk wanneer de uitkomst van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens te verwachten is en wat de uiteindelijke bevindingen zullen zijn. Onderzoeken en besluiten van de Autoriteit Persoonsgegevens worden doorgaans openbaar gemaakt. De omvang van het risico is nu nog niet te voorzien. Het risico is tevens opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3 Bijlagen bij de jaarrekening

3.1 Eindafrekeningen

Afrekening tussen opdrachtnemer Gemeente Den Haag en opdrachtgever GR

Het GR-bestuur ontving over de door de gemeente Den Haag als opdrachtnemer gerealiseerde baten en lasten 2020 een definitieve eindverantwoording, met overlegging van een controleverklaring. Deze geverifieerde baten en lasten van en afrekening conform de uitvoeringsovereenkomst met de opdrachtnemer zijn verwerkt in de jaarrekening van de GR:

Exploitatie opdrachtnemer GGD-taken 2020		
Door opdrachtnemer ontvangen baten	55.524.922	
Door opdrachtnemer gerealiseerde lasten	-53.622.173	
Exploitatiesaldo opdrachtnemer na uitvoering GGD-taken 2020		1.902.749
Afrekening conform statuut en uitvoeringsovereenkomst		
Toezicht op de kinderopvang, p*q afrekening	-951.947	
Taken Wet op de lijkbezorging, p*q afrekening (excl. BTW)	37.833	
Totaal afrekening		-914.114
Afrekening compensabele BTW		171.851
Resultaat opdrachtnemer na afrekening GGD		**1.160.486**

Exploitatie opdrachtnemer VT-taken 2020		
Door opdrachtnemer ontvangen baten	17.056.000	
Door opdrachtnemer gerealiseerde lasten	-16.460.099	
Exploitatiesaldo opdrachtnemer na uitvoering VT-taken 2019		595.901
Afrekening conform statuut en uitvoeringsovereenkomst		
Melding Veilig Thuis (structurele formatie)	4.804	
Meldingen (flexibele inzet)	-896.604	
Totaal afrekening		-891.800
Afrekening compensabele BTW		142.946
Resultaat opdrachtnemer na afrekening VT		**-152.953**

In de eindverantwoording over 2020 doet de opdrachtnemer voorstellen voor verrekening van bepaalde tekorten. Over deze voorstellen wordt in de loop van 2021 nader overlegd tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Over de uitkomst van dit overleg zal het GR-bestuur in 2021 een besluit nemen met mogelijk financieel gevolg voor het boekjaar 2021. De verrekenvoorstellen worden dus niet overgenomen in de jaarrekening 2020

Door opdrachtnemer voorgestelde verrekeningen:

Totaal exploitatiesaldo opdrachtnemer na afrekening GGD en VEILIG THUIS		1.007.533
Voorstellen voor verrekening o.b.v. art. 5.8 raamovereenkomst		
Verrekeningen GGD		
Epidemiologie	-100.000	
Totaalbedrag verrekeningen GGD	-100.000	
Verrekeningen VEILIG THUIS		
Niets te verrekenen	0	
Totaalbedrag verrekeningen VEILIG THUIS	0	
Totaalbedrag voorgestelde verrekeningen		-100.000
Resultaat opdrachtnemer na verrekeningen GGD en Veilig Thuis		**907.533**

Nacalculatie deelnemersbijdragen

Reguliere afrekeningen

Conform het Financieel Statuut van de GR en de (gewijzigde) begroting worden enkele budgetten achteraf afgerekend. Zowel de vergoeding aan de opdrachtnemer als de gemeentelijke bijdragen aan de GR wordt hierbij achteraf bepaald op basis van realisatiecijfers:

- GGD-basistaak Toezicht op de kinderopvang (o.b.v. gerealiseerde hoeveelheid) - € 951.974
- GGD-plustaak Lijkbezorging (o.b.v. gerealiseerde hoeveelheid) € 34.833 exclusief BTW
- VEILIG THUIS-budget Meldingen (structurele inzet) bedraagt € 4.804
- VEILIG THUIS-budget Meldingen (flexibele inzet) (o.b.v. gerealiseerd aandeel in productietijd) €-896.604

De reguliere afrekeningen en doorschuiven van de compensabele BTW resulteren voor de GGD in een netto teruggave aan de deelnemende gemeenten van € 737.001 en voor Veilig Thuis in netto teruggave aan de deelnemende gemeenten van € 748.854.

Definitieve deelnemersbijdragen 2020

Bovenstaande resulteert in onderstaande nacalculatie van de deelnemersbijdragen.

Tabel GG5: Nacalculatie deelnemersbijdragen Regionale GGD-taken 2020

Nacalculatie bijdragen regionale GGD-taken 2020	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
Voorschot taken Wet op de Lijkbezorging	586.000	56.000	336.000	41.000	4.000	13.000	29.000	17.000	35.000	55.000
Realisatie taken Wet op de Lijkbezorging	620.833	61.952	348.027	41.591	10.105	16.115	25.985	20.565	40.564	55.929
Nacalculatie taken Wet op de Lijkbezorging	34.833	5.952	12.027	591	6.105	3.115	-3.015	3.565	5.564	929
BTW op Nacalculatie taken Wet op de Lijkbezorging	7.315	1.250	2.526	124	1.282	654	-633	749	1.168	195
Voorschot Toezicht op de Kinderopvang	2.402.000	190.000	1.365.000	175.000	43.000	93.000	95.000	52.000	189.000	200.000
Realisatie Toezicht op de Kinderopvang	1.451.000	133.000	725.000	99.000	29.000	67.000	70.000	31.000	140.000	157.000
Nacalculatie Toezicht op de Kinderopvang	-951.000	-57.000	-640.000	-76.000	-14.000	-26.000	-25.000	-21.000	-49.000	-43.000
Voorschot compensabele BTW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie compensabele BTW	171.851	16.074	83.780	11.743	3.021	8.459	8.329	4.078	16.908	19.458
Nacalculatie compensabele BTW	171.851	16.074	83.780	11.743	3.021	8.459	8.329	4.078	16.908	19.458
Totaal Programma GGD	**-737.001**	**-33.724**	**-541.668**	**-63.543**	**-3.591**	**-13.772**	**-20.318**	**-12.608**	**-25.359**	**-22.418**

Tabel VEILIG THUIS5: Nacalculatie deelnemersbijdragen Veilig Thuis 2020

Nacalculatie bijdragen VT-taken 2020	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
Voorschot Melding Veilig Thuis (structurele formatie)	7.183.000									
Realisatie Melding Veilig Thuis (structurele formatie)	7.187.804									
Nacalculatie Melding Veilig Thuis (structurele formatie)	4.804	290	2.966	249	39	130	227	78	282	543
Voorschot Meldingen (flexibele inzet)	3.514.000									
Realisatie Meldingen (flexibele inzet)	2.617.396									
Nacalculatie Meldingen (flexibele inzet)	-896.604	-54.155	-553.474	-46.534	-7.352	-24.208	-42.409	-14.525	-52.631	-101.406
Voorschot compensabele BTW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie compensabele BTW	142.946	15.775	100.167	4.359	774	2.444	3.789	1.393	5.207	9.036
Nacalculatie compensabele BTW	142.946	15.775	100.167	4.359	774	2.444	3.789	1.393	5.207	9.036
Totaal Programma Veilig Thuis	**-748.854**	**-38.090**	**-450.341**	**-41.925**	**-6.539**	**-21.634**	**-38.393**	**-13.054**	**-47.142**	**-91.826**

Ter nadere specificatie staan in onderstaande overzichten de aantallen Toezicht op de kinderopvang en Taken wet op de Lijkbezorging waarop P*Q afrekening plaatsvindt.

Toezicht op de Kinderopvang (aantallen per gemeente)										
Prognose 2020	**Totaal**	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Wa**	**We**	**Ztm**
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.139	108	574	71	25	50	59	26	101	125
Locaties: nieuw	144	10	72	12	6	10	8	6	8	12
Gastouders: jaarlijkse inspecties	611	60	360	41	3	22	10	10	68	37
Gastouders: nieuw	241	20	100	25	8	12	16	15	25	20
Nadere en incidentele onderzoeken	344	23	198	14	6	14	11	6	28	44
Totaal GIR	**2.479**	**221**	**1.304**	**163**	**48**	**108**	**104**	**63**	**230**	**238**
Klachten	36	2	20	2	1	1	5	1	2	2
Bevel	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdverblijven	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**2.524**	**223**	**1.333**	**165**	**49**	**109**	**109**	**64**	**232**	**240**
Realisatie 2020	**Totaal**	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Wa**	**We**	**Ztm**
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.056	101	528	62	24	44	57	23	97	120
Locaties: nieuw	85	12	32	9	2	6	6	1	9	8
Gastouders: jaarlijkse inspecties	188	17	94	14	2	9	5	3	24	20
Gastouders: nieuw	183	13	70	30	3	12	7	9	25	14
Nadere en incidentele onderzoeken	164	11	93	9	2	10	6	2	4	27
Totaal GIR	**1.676**	**154**	**817**	**124**	**33**	**81**	**81**	**38**	**159**	**189**
Vinger aan de pols 1e lockdown	1.400	133	691	87	31	64	75	33	131	157
Vinger aan de pols 2e lockdown	22	2	9	1	1	0	2	2	4	1
Klachten	13	1	3	2	0	3	2	0	2	0
Bevel	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdverblijven	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**3.113**	**291**	**1.521**	**214**	**65**	**148**	**160**	**73**	**296**	**347**
Verschil tussen realisatie en prognose 2020	**Totaal**	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Wa**	**We**	**Ztm**
Locaties: jaarlijkse inspecties	-83	-7	-46	-9	-1	-6	-2	-3	-4	-5
Locaties: nieuw	-59	2	-40	-3	-4	-4	-2	-5	1	-4
Gastouders: jaarlijkse inspecties	-423	-43	-266	-27	-1	-13	-5	-7	-44	-17
Gastouders: nieuw	-58	-7	-30	5	-5	0	-9	-6	0	-6
Nadere en incidentele onderzoeken	-180	-12	-105	-5	-4	-4	-5	-4	-24	-17
Totaal GIR	**-803**	**-67**	**-487**	**-39**	**-15**	**-27**	**-23**	**-25**	**-71**	**-49**
Vinger aan de pols 1e lockdown	1.400	133	691	87	31	64	75	33	131	157
Vinger aan de pols 2e lockdown	22	2	9	1	1	0	2	2	4	1
Klachten	-23	-1	-17	0	-1	2	-3	-1	0	-2
Bevel	-7	1	-8	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdverblijven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**589**	**68**	**188**	**49**	**16**	**39**	**51**	**9**	**64**	**107**

Taken Wet op de lijkbezorging (aantallen per gemeente)										
Prognose 2020	**Totaal**	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Was**	**Wes**	**Ztm**
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	262	34	165	13	-	8	15	3	13	17
Euthanasie	434	32	194	57	4	18	27	18	35	49
Lijkschouw	762	76	470	38	4	12	34	19	40	68
Melding dood minderjarige	22	6	14	-	-	-	1	-	1	1
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	170	21	112	13	-	-	4	1	9	11
Totaal	**1.649**	**169**	**955**	**121**	**8**	**38**	**81**	**41**	**98**	**146**
Realisatie 2020	**Totaal**	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Was**	**Wes**	**Ztm**
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	341	32	191	25	8	4	6	13	19	43
Euthanasie	410	33	178	53	4	13	31	19	41	38
Lijkschouw	824	87	493	39	15	21	27	24	46	72
Melding dood minderjarige	22	6	12	1	-	-	1	-	1	1
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	419	40	296	17	1	4	16	5	9	31
Totaal	**2.016**	**198**	**1.170**	**135**	**28**	**42**	**81**	**61**	**116**	**185**
Verschil tussen realisatie en prognose	**Totaal**	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Was**	**Wes**	**Ztm**
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	73	-2	26	12	8	-4	-9	10	6	26
Euthanasie	-24	1	-16	-4	-	-5	4	1	6	-11
Lijkschouw	63	11	23	1	11	9	-7	5	6	4
Melding dood minderjarige	-1	-	-2	1	-	-	-	-	-	-
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	248	19	184	4	1	4	12	4	-	20
Totaal	**359**	**29**	**215**	**14**	**20**	**4**	**-**	**20**	**18**	**39**

3.2 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor:

Overzicht hoeveel vaste FTE per programma ingezet voor de GR

Onderstaande overzichten geven de vaste formatie-omvang weer op basis waarvan de overheadtoeslag is bepaald.

Formatie GGD op basis van de gewijzigde begroting 2020	
1 Epidemiologie	6,90
2 Gezondheidsbevordering	7,80
3 Beleidsadvisering	5,76
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-
5 Regeling onverzekerden	-
6 Algemene infectieziektebestrijding	16,88
7 Tuberculosebestrijding	13,56
8 Bevordering seksuele gezondheid	15,59
9 Medische milieukunde	5,85
10 Technische Hygiënezorg	2,46
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	1,00
13 Toezicht op de kinderopvang	22,82
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30
17 Directeur Publieke Gezondheid	-
18 GGD: zorginstelling	3,59
19 Publieksinformatie	3,40
Totaal formatie basistaken	**105,91**
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	16,35
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38
16 Lijkschouw	3,03
Totaal formatie plustaken	**19,76**
20 Indirect personeel basistaken	16,50
20 Indirect personeel plustaken	0,45
Totaal formatie indirect personeel	**16,95**
Totaal formatie GGD	**142,62**
Formatie Veilig Thuis op basis van de gewijzigde begroting 2020	
Advies	12,37
Meldingen*	96,13
Coördinatie huisverboden	6,44
Voorlichting	0,18
Veilig Verder Teams	4,00
Totaal direct personeel	**119,12**
Indirect personeel	17,44
Totaal formatie Veilig Thuis	**136,56**

** Hiernaast is 37,41 fte capaciteit voor flexibele inzet. Dit is geen vaste formatie, maar inkoop van diensten.*

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

Er zijn geen investeringen gepleegd bij de GGD en Veilig Thuis in 2020 ten behoeve van de GR.

3.3 Overzichten taakvelden conform BBV

Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma	Taakveld
Programma GGD	
Baten en lasten GGD basistaken excl. TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Baten en lasten GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)
Baten en lasten Pluspakket, incl BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Onvoorziene baten en lasten GGD plustaken BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Programma VT	
Lasten te dekken uit baten centrumgemeentegelden WMO/DUVO	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige lasten te dekken uit deelnemerbijdragen	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Onvoorziene baten en lasten DUVO-middelen tbv impl. Meldcode en Toevoeging aan reserve	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Overhead (Overhead GGD en VT)

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead (Overhead GGD en VT)	350	13.179	-12.829	350	10.652	-10.302	0	-2.527	2.527
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	2.403	1.590	813	2.405	1.475	930	2	-115	117
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	7.742	7.742	0	7.742	7.742	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	10.118	4.595	5.523	10.118	4.022	6.097	0	-573	574
7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)	84.789	77.492	7.297	53.242	47.885	5.358	-31.547	-29.607	-1.939
Totaal Taakvelden	**105.402**	**104.598**	**804**	**73.858**	**71.776**	**2.082**	**-31.544**	**-32.822**	**1.278**

Overzicht kostencategorieën

Kostencategorieën	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inkomensoverdrachten	105.402	104.598	804	73.858	71.776	2.082	-31.544	-32.822	1.278
Totaal Taakvelden	**105.402**	**104.598**	**804**	**73.858**	**71.776**	**2.082**	**-31.544**	**-32.822**	**1.278**

Overzicht deelnemersbijdragen naar taakvelden

Taakveld	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	1.451.000	133.000	725.000	99.000	29.000	67.000	70.000	31.000	140.000	157.000
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	7.742.000	1.291.000	6.451.000							
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	9.051.056	606.910	5.390.659	493.075	88.461	278.366	426.607	157.946	591.858	1.017.174
7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)	11.564.059	1.031.036	5.990.892	750.067	192.249	522.958	527.772	267.962	1.054.991	1.226.132
Totaal Taakvelden	**29.808.116**	**3.061.947**	**18.557.551**	**1.342.142**	**309.710**	**868.324**	**1.024.378**	**456.909**	**1.786.849**	**2.400.305**

3.4 Controleverklaring

De controleverklaring wordt in de definitieve jaarstukken toegevoegd.

Deel 3 Besluit

Het Algemeen Bestuur van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden,

Gezien:

- De definitieve eindverantwoording van Gemeente Den Haag over de dienstverlening 2020, met controleverklaring;
- De besluitvorming over de bij de eindverantwoording gedane voorstellen voor extra verrekeningen;
- De controleverklaring bij de jaarrekening 2020;

Besluit tot:

1. Het vaststellen van het Jaarverslag 2020 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden;
2. Het vaststellen van de Jaarrekening 2020 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden;
3. Het vaststellen van het de voorgestelde resultaatbestemming conform paragraaf 1.2;
4. Het in het kader van de reguliere afrekening vaststellen van de nacalculatie van deelnemersbijdragen Regionale GGD-taken en Veilig Thuis-taken 2020 conform bijlage 3.1.2.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 juli 2021.

…… ……

I.L. du Pon, secretaris B.D. Lugthart, voorzitter

Den Haag

Accountantsverslag bij de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden

GAD/2021.65
19 mei 2021

Voorwoord

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden gecontroleerd. In dit verslag geven wij de uitkomsten van ons onderzoek weer. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur.

Onze controle is uitgevoerd met inachtneming van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10 december 2015. Onze controle resulteert in een oordeel over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag met de penningmeester, de secretaris en de controller afgestemd. Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst van het Algemeen Bestuur op 9 juli 2021 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen.
Heeft u nog vragen, neemt u dan contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

GAD Den Haag, 19 mei 2021

Was getekend.

P.E. Fernando MSc RA
accountant

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Belangrijkste boodschappen

Oordeel controleverklaring is goedkeurend
We hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: GR) gecontroleerd en op 19 mei 2021 voorzien van een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Positief resultaat GR
De GR heeft een positief resultaat van € 2 miljoen behaald. Dit valt uiteen in een voordeel op het programma GGD van € 0,8 miljoen (incl. onvoorzien en overhead) en op het programma Veilig Thuis (VT) van € 1,2 miljoen (inclusief onvoorzien en overhead).

Afrekening meerkosten Corona bedraagt € 38,7 miljoen
De financiële gevolgen van de coronacrisis worden met de meerkostenregeling van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gecompenseerd.
De kosten die voor vergoeding in aanmerking komen worden, na declaratie, volledig gedekt door het Ministerie.
In de jaarstukken zijn de meerkosten Corona opgenomen en toegelicht volgens de vereisten van de meerkostenregeling van het Ministerie.

Kwaliteit jaarstukken verbeterd
De kwaliteit van de toelichtingen zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Nu is het zaak om een extra stap te maken naar kwalitatief hoogwaardige toelichtingen. Wij adviseren u om de informatiebehoefte op hetzelfde niveau weer te geven in de toelichtingen.

Uitkomsten van de controle
- Verrekening coronakosten met het Ministerie van VWS is voor € 1 miljoen onzeker door een onduidelijkheid in de regelgeving.
- Een beperkte onzekerheid over de prestatielevering corona-bestedingen voor € 0,37 miljoen.
- Tijdigheid van de financiële administratie is voor verbetering vatbaar.

De bevindingen worden nader toegelicht bij *uitkomsten controle – bevindingen uit de controle.*

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Uitkomsten controle – Bevindingen uit de controle

Uit onze controle komen geen materiële bevindingen naar voren over de getrouwheid en rechtmatigheid. De niet gecorrigeerde fouten en onzekerheden blijven onder de goedkeuringstolerantie. Wij hebben met u de afspraak gemaakt afwijkingen groter dan € 50.000 te rapporteren.

(* miljoen)	Goedkeuringstolerantie	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Fouten	€ 0,7	-	-
Onzekerheden	€ 2,1	€ 1,37	€ 1,37

Verrekening coronakosten met het Ministerie VWS is voor € 1 miljoen onzeker door een onduidelijkheid in de regelgeving

Het uitgangspunt van de meerkostenregeling is dat de meerkosten Corona budgetneutraal moeten zijn voor de GR. Het is momenteel, op grond van deze meerkostenregeling van VWS, echter onduidelijk of het positief resultaat (de minderkosten) op de reguliere GGD activiteiten, ook onderdeel moet zijn van de verrekening coronakosten of buiten beschouwing gelaten kan worden bij de declaratie. De meerkosten Corona is in de jaarstukken mogelijk € 1 miljoen te hoog en daarbij ook de afrekening met het Rijk.

Prestatielevering corona-bestedingen is voor € 0,37 miljoen onzeker

De prestatie voor corona bestedingen ten behoeve van teststraten was voor een aantal ontvangen facturen van de leverancier onvoldoende vast te stellen. De GGD heeft aanvullende werkzaamheden uitgevoerd om de prestatie van de corona bestedingen vast te kunnen stellen. Er blijft nog een onzekerheid van € 0,37 miljoen over. De GGD heeft als gevolg hiervan maatregelen getroffen om de contracten en prestatielevering van deze leverancier voor 2021 beter te beheersen.

Tijdigheid van de financiële administratie is voor verbetering vatbaar

Per balansdatum heeft de GR een aantal omvangrijke vorderingen en schulden openstaan. Het merendeel van de openstaande posten is het gevolg van achterstanden in de facturering of betalingen.

Tijdigheid van de financiële administratie is mede van belang voor een deugdelijke administratieve organisatie en interne beheersing. Daarnaast is dit een teken van een kwalitatief goed financieel beheer.

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Bevindingen uit de controle
Financiële positie
Kwaliteit jaarrekening stukken
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Uitkomsten controle - Financiële positie

Hogere baten en lasten als gevolg van corona

De lasten 2020 zijn hoger dan voorgaand jaar voornamelijk als gevolg van de kosten die de GGD heeft gemaakt voor de coronacrisis. Hiertegenover staan hogere baten aan externe bijdragen om deze lasten te dekken. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in 2020 een meerkostenregeling voor compensatie van de financiële gevolgen van de coronacrisis ingevoerd. De kosten die voor vergoeding in aanmerking komen worden, na declaratie, volledig gedekt door het Ministerie. Over 2020 gaat het om € 38,7 miljoen.

De verdeling van de lasten over 2020 (€ 71,8 miljoen) geven wij weer in de grafiek hiernaast. De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de lasten op programma Corona (€ 35,9 miljoen), GGD basistaken (€ 13,2 miljoen) en Veilig Thuis (€ 11,4 miljoen).

De baten over 2020 (€ 73,9 miljoen) bestaan hoofdzakelijk uit (incidentele) bijdragen derden (€ 41,9 miljoen) voor dekking corona kosten en GGD taken, en deelnemersbijdragen van de deelnemende gemeenten (€ 31,5 miljoen). De GR heeft minder baten gerealiseerd dan begroot doordat een aantal activiteiten niet of in mindere mate is gerealiseerd als gevolg van de coronacrisis en -maatregelen, zoals activiteiten op taken toezicht op de kinderopvang en reizigersadvies en -vaccinaties.

Positief resultaat voor de GR

Het resultaat is € 2 miljoen voordelig. Dit valt uiteen in een voordeel op programma GGD van € 0,8 miljoen (inclusief onvoorzien en overhead) en op het programma Veilig Thuis (VT) van € 1,2 miljoen (inclusief onvoorzien en overhead).

Het voordeel op het programma GGD is voornamelijk het gevolg van de lagere afname op het toezicht op de kinderopvang.

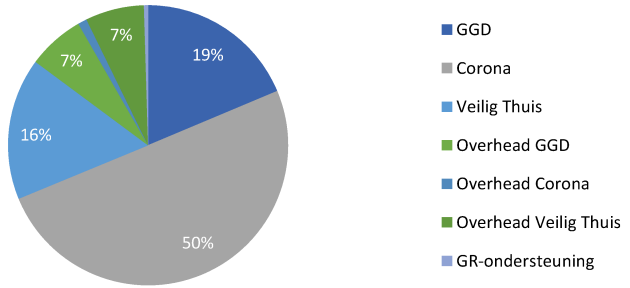
Het voordeel op programma Veilig Thuis is hoofdzakelijk het gevolg van onder uitputting van het budget meldingen (flexibele inzet) door krapte op de arbeidsmarkt, die deels opgevangen werd met externe inhuur en ontvangen aanvullende DUVO-middelen voor de radarfunctie en de meldcode.

Solvabiliteit en schuldpositie

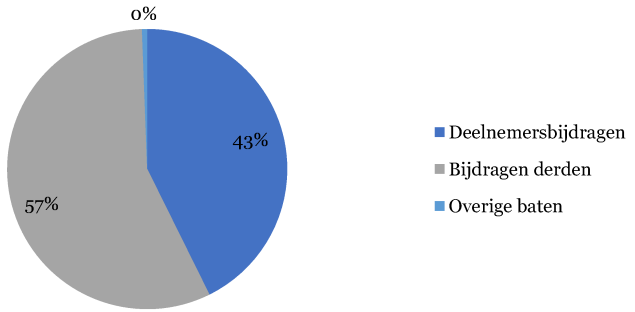
De solvabiliteitratio van de GR is gering (7%). Dit is ook aannemelijk gezien de constructie van de GR, waarbij verrekening en afrekening van de lasten plaatsvindt met de deelnemende gemeenten. De GR heeft voor 2020 geen extra middelen nodig van de deelnemende gemeenten om aan haar verplichtingen te voldoen.

De GR heeft geen langlopende schulden op de balans. Per balansdatum heeft de GR wel een aantal omvangrijke kortlopende schulden openstaan. Deze schulden bestaan voornamelijk uit de eindafrekening en -verrekening 2019 en 2020 met de gemeente Den Haag die per balansdatum nog niet zijn afgewikkeld. De GR heeft voldoende middelen op de balans om deze schulden te voldoen.

Verdeling lasten 2020

Verdeling baten 2020

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Bevindingen uit de controle
Financiële positie
Kwaliteit jaarrekening stukken
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Uitkomsten controle - Kwaliteit jaarrekening stukken

De jaarstukken voldoen aan het BBV, kwaliteit toelichting voor verbetering vatbaar
De jaarstukken van de GR GGD - VT zijn overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld. De kwaliteit van de jaarstukken en de toelichtingen in de jaarrekening 2020 zijn verbeterd ten opzichte van de voorgaande jaren. Wij merken wel op dat het detailniveau van de toelichtingen op een aantal onderdelen nog steeds verschillend is. Wij adviseren u om de informatiebehoefte op hetzelfde niveau weer te geven in de toelichtingen.

Jaarverslag en paragrafen niet strijdig met de jaarrekening
Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen deze stukken en de jaarrekening 2020.

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Bevindingen uit de controle
Financiële positie
Kwaliteit jaarrekening stukken
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Opvolging bevindingen 2019

Tabel 1: Opvolging bevindingen voorgaand jaar

Bevinding	Opvolging	Status
1. ***Begrijpelijkheid jaarrekening*** De jaarstukken 2019 van de GR zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Het is helder en begrijpelijk voor de lezer.	De kwaliteit van de toelichtingen zijn verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Nu is het zaak om een extra stap te makken naar kwalitatief hoogwaardige toelichtingen.	●
2. ***Proces van afrekening met de Uitvoeringsorganisatie behoeft verbetering*** Het proces van afrekening tussen de GR en de Uitvoeringsorganisatie verliep moeizaam. De Uitvoeringsorganisatie heeft in 2020 verrekenvoorstellen gedaan waardoor vertraging ontstond in het jaarrekeningproces. Tijdige opstelling en inzending van begroting- en verantwoordingsstukken is van belang voor de gemeenteraden om zienswijzen voor te bereiden en de informatie mee te nemen in de behandeling van de begroting- en verantwoordingsstukken van hun betreffende gemeenten.	Zowel de uitvoeringsorganisatie als de GR hebben zich ingezet om het proces van afrekening en van tussentijdse verantwoordingen te verbeteren. Er werd gewerkt aan de onderlinge communicatie en de GR heeft een leertrajectdoor een extern adviesbureau ingezet naar de effectieve planning en control in samenspel met de opdrachtgever en de opdrachtnemer.	●
3. ***Geen kwantitatieve presentatie van risico's in de risicoparagraaf*** Conform het financieel statuut van de GR GGD-VT worden alle risico's gepreciseerd door kans (%) maal impact (€) te vermenigvuldigen tot een risicoprofiel uitgedrukt in euro's. In de begroting 2019 zijn de risico's ook als zodanig gepresenteerd. In de jaarstukken zijn de risico's echter niet gekwantificeerd. Wij adviseren om in het vervolg, conform het financieel statuut, de risico's in de jaarstukken te kwantificeren in euro's.	De GR heeft de risico's in de jaarstukken 2020 ook niet gekwantificeerd. De GR heeft toegezegd dit in de begroting 2021 mee te nemen en in de jaarstukken 2021 de risico's, conform de vereisten uit het financieel statuut, te kwantificeren in de paragraaf weerstandvermogen en risico's.	○

● **Afgerond** ○ **Onderhanden**

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Automatisering

Continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking
Vanuit onze rol als accountant besteden wij in onze controle aandacht aan de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde omgeving. De accountantscontrole van de jaarrekening is niet specifiek gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal daarop gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen.

Bij de verwerking van gegevens maakt de GR gebruik van geautomatiseerde systemen zoals Exact voor de financiële administratie. Voor de operationele processen wordt gebruik gemaakt van andere systemen zoals:
- Orion (Globe) voor reizigersvaccinaties en sociaal medische adviezen;
- Formatus voor de forensische onderzoeken;
- GIR voor het toezicht op de kinderopvang.

Voor alle systemen geldt dat de GR gebruiker van deze systemen is en de gemeente Den Haag de eigenaar is.

Daar waar wij bij de jaarrekeningcontrole gebruik maken van de systemen is ons niet gebleken dat er sprake is van bijzonderheden ten aanzien van de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Datalek GGD-systemen
In de GGD-systemen heeft er in 2020 een datalek plaatsgevonden. De Autoriteit Persoonsgegevens is begin februari 2021 een onderzoek gestart naar de naleving door de GGD van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Na dit onderzoek zal duidelijk worden wat de omvang en de impact van het datalek zijn. Dit is toereikend toegelicht in de jaarstukken van de GR.

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Vooruitblik

Rechtmatigheidsverantwoording 2021
Met ingang van de jaarrekening 2021 geeft de accountant geen rechtmatigheidsoordeel maar alleen een getrouwheidsoordeel.
Het Dagelijks Bestuur neemt in de jaarrekening zelf een verantwoording op met de rechtmatigheidsbevindingen. De accountant controleert de getrouwheid van deze verantwoording.

Het Algemeen Bestuur moet een verantwoordingsgrens vaststellen tussen 1% en 3% van de totale lasten van de GR, inclusief de dotaties van de reserves. De verantwoordingsgrens is een door het Algemeen Bestuur vastgesteld bedrag, waarboven het Dagelijks Bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Bij de GR zijn de taken en bevoegdheden overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie. Het is van belang dat de GR afspraken maakt met de uitvoeringsorganisatie om expliciet verantwoording af te leggen over de rechtmatigheidsaspecten die betrekking hebben op de uitvoering van de taken en impact hebben op de verantwoording van de GR.

De GR is nu bezig met de voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Wij adviseren u om de komende periode minimaal de volgende drie punten uit te werken:
1) Bespreek het ambitieniveau dat u wilt bereiken met de rechtmatigheidsverantwoording en stel een plan van aanpak op.
2) Bepaal de verantwoordingsgrens tussen 0% en 3% en laat de verantwoordingsgrens door het Algemeen Bestuur vaststellen.
3) Pas het controleprotocol aan na de definitieve wetswijziging.

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

Bijlagen

Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd
Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De door ons verrichte diensten voor uw organisatie passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Geen aanwijzing of vermoeden van fraude
Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude of het vermoeden van fraude.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur. De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Belangrijkste boodschappen
Uitkomsten controle
Opvolging bevindingen 2019
Automatisering
Vooruitblik
Bijlagen

GAD/2021.66

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GR GGD-VT) gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de GR GGD-VT op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de GR GGD–VT.

- Is de jaarrekening ook in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1 het overzicht van baten en lasten per programma over 2020;
2 de balans per 31 december 2020;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4 het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld;
5 verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (WNT).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol WNT en het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10 december 2015. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de GR GGD-VT zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO)

en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit
Op basis van artikel 2 lid 1 van het Bado hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 0,7 miljoen, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten bedraagt, inclusief toevoegingen aan reserves.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen jaarverslag en de andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken:

- het jaarverslag zijnde de programmaverantwoording, de paragrafen en de bijlagen;
- andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

We hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur Publieke Gezondheid en de directeur Veilig Thuis van GR GGD-VT zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en andere informatie in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening
De directeur Publieke Gezondheid en de directeur Veilig Thuis van de GR GGD-VT zijn verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming

met het BBV en voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving. Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor het tot stand komen van een jaarrekening die ook in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de WNT.
In dit kader zijn de directeur Publieke Gezondheid en de directeur Veilig Thuis van de GR GGD-VT tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moeten de directeur Publieke Gezondheid en de directeur Veilig Thuis afwegen of de financiële positie voldoende is om de GR GGD-VT in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De directeur Publieke Gezondheid en de directeur Veilig Thuis moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de GR GGD-VT.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, de timing en de omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de GR GGD-VT.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de GR GGD-VT haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, de structuur en de inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en de timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing

GAD Den Haag, 19 mei 2021

Was getekend.

P.E. Fernando MSc RA
accountant